

Az Európai Unió által támogatott projektek előfinanszírozásának hatása az államháztartás állapotára és a gazdasági fejlődésre

Készült a Költségvetési Tanács Titkársága megbízásából

Készítették:

Nagy Katalin

Palócz Éva

Vakhal Péter

A munkacsoportot vezette: Palócz Éva

.....

Dr. Palócz Éva Mária, vezérigazgató

Budapest, 2018. december.17.

Készült KVT/61-1/2018. szerződés alapján

Dr. Palócz Éva Mária
vezérigazgató

KOPINT-TÁRKI
Konjunktúrakutatási Intézet Zrt.
1112 Budapest, Budaörsi út. 45.
1518 Budapest, Pf. 71.
Telefon: 309-2695
Fax: 309-2647
E-mail: info@kopint-tarki.hu
www.kopint-tarki.hu

Tartalomjegyzék

Bevezetés és összefoglaló	5
1. Az uniós fejlesztési források felhasználása nemzetközi összehasonlításban.....	8
1.1. A forrásfelhasználás mértéke a régióban.....	8
1.2. A források felhasználásának szabályai Magyarországon és néhány más országban	10
2. Az uniós fejlesztési források felhasználása Magyarországon.....	13
2.1. Teljes forrásfelhasználás	13
2.2. Forrásfelhasználás és előlegfizetés operatív programonként	17
3. Az egyes operatív programok forrásfelhasználása.....	20
Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (EFOP).....	20
Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP).....	23
Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program (IKOP).....	27
Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP).....	30
Közigazgatás- és közszolgáltatásfejlesztési Operatív Program (KÖFOP).....	33
Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP)	36
Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program (VEKOP).....	39
4. Az EU támogatások befolyása a folyó költségvetésbe	42
5. Az uniós fejlesztési források felhasználásának közvetlen költségvetési hatásai	44
5.1. Közvetlen hatások.....	44
5.2. Az EU forrásfelhasználás hatása a költségvetésre eredményszemléletben.....	47
6. Az uniós fejlesztési források felhasználásának makrogazdasági hatásai.....	50

Bevezetés és összefoglaló

A 2014-20-as tervezési ciklusban 25.107,8 millió euró fejlesztési támogatás áll a magyar gazdaság rendelkezésére az Európai Strukturális és Beruházási Alapokból, ami egyedülálló lehetőség a magyar gazdaság növekedése, az infrastruktúra fejlesztése és a vállalatok versenyképességének növelése szempontjából. Ezzel kapcsolatban a kormány stratégiai célja az, hogy a kedvezményezettek gyors ütemben hajtsák végre az európai uniós támogatási projekteket és minél gyorsabban nyújtsák be a vonatkozó számlákat is, hogy a forrásfelhasználás lehetőleg 100%-os legyen. Ez szolgálná a kívánt gyors gazdasági növekedés és a teljes forrásle hívás célját is.

Ennek keretében az irányító hatóságok 2018. november végéig már odaítélték a kedvezményezetteknek a 2014-20 időszakra vonatkozó 2014-2020 időszakra vonatkozó keret 105%-át, és 99,6%-ára a támogatási szerződés is megszületett. Ez európai összehasonlításban egyedülálló. A másik 10 új EU-tagországban az odaítélt támogatások aránya a teljes támogatási kerethez képest 50-70% volt 2018. december elejéig. Ugyanakkor az Európai Unió által ténylegesen elismert számlák ellenértékének a befolyása nem különbözik jelentősen az egyes országok között. Sőt: Magyarország a támogatások lehívásában korántsem áll az élen: a balti országokban és Bulgáriában magasabb volt a Brüsszel által elismert és kifizetett projekt-költségek aránya a kerethez viszonyítva, Lengyelországban és Szlovákiában nagyjából hasonló a magyar arányhoz képest, holott ezekben az országban nem kötötték le a források egészét.

Magyarországon nem csak a teljes keret került leszerződésre a kedvezményezettekkel, hanem leszerződött támogatások 62,8%-át ki is fizették a hatóságok, jórészt előleg formájában. Az 5.600 milliárd forintnyi teljes kifizetésből mindössze 1.300 milliárd forint volt olyan befogadott számla, amely már elvégzett munkához kapcsolódott, 4.300 milliárd forint pedig előlegként került kifizetésre. A kifizetett előlegekből a kedvezményezettek 2018. november végéig mindössze alig több mint 1.000 milliárd forinttal számoltak el. Mintegy 3.300 milliárd forint előleg (a magyar GDP kb. 8%-a) tehát még kint van a kedvezményezetteknél, amelyekkel még nem számoltak el.

A projektek előrehaladása, az előlegek felhasználása és a számlák benyújtása eltérő ütemű az egyes operatív programokban és eltérő annak függvényében, hogy a kedvezményezettek a költségvetési vagy a verseny-szektorba tartoznak-e. A projektek lassú előrehaladása ugyanis egyértelműen a költségvetési körbe tartozó hivatalok, minisztériumok, intézmények keretében lévő projektek esetében jellemző. Szakértők és számos kedvezményezett egybehangzó véleménye szerint az a lépés, amely a nagyösszegű előlegek szétosztásával a projektek végrehajtását akarta felgyorsítani, kontraproduktív vá vált: a számlákon lévő pénz nem teszi érdekeltté a költségvetési kedvezményezetteket a projektek tempós kivitelezésében.

Az előlegek finanszírozása jelentős mértékben megterheli a költségvetést, annak ellenére, hogy azok csak a pénzforgalmi szemléletű hiányban jelennek meg. 2018 első 10 hónapjában az egész évre tervezett 1.300 milliárdos hiánnyal szemben a deficit már meghaladta az 1.600 milliárd

forintot, ebből több mint 1.000 milliárd az EU-s projektek finanszírozásából adódott. A Brüsszelből érkező bevételek jócskán elmaradtak tervezettől, jórészt azért, mert a kedvezményezettek be sem nyújtották a számlákat, így a magyar hatóságok nem is tudták azokat a Bizottsághoz továbbítani. A brüsszeli utalások jelentős része az előző években is jellemzően az év végén érkezett a magyar kincstárba, tehát még az idén is érkezhettek jelentős összegű pénzek. Ezzel együtt is tény, hogy az elmúlt években az EU-támogatási projektek költségvetési kiadásai (a projektek előfinanszírozása) az éves előirányzatot rendre túllépte, míg a bevételek elmaradtak a tervtől. A költségvetésben tehát évről-évre halmozódik az előfinanszírozott EU-s projektek összege. Az első tízhavi adatok alapján ugyanakkor feltehető, hogy 2018-ban a kiadásokban már nem lesz túllépés, mivel a költségvetés már így is jelentős mértékben túlvállalta magát.

Az államháztartás ESA alapú, eredményszemléletű hiányába (és adósságába), amely az EDP (Túlzott Deficit eljárás) alapját is képezi, a megelőlegezett EU-támogatási kifizetések nem számítanak bele. Az eredményszemléletű elszámolásban a költségvetési szektoron kívülre került költségvetési kifizetésekre a statisztika megfelelő bevételt imputál (feltételezve, hogy a támogatások egyszer majd beérkeznek az EU-ból), míg a kormányzati körön belüli projektek esetében pedig a kifizetett előleget nem veszi számításba (kiveszi a kiadások közül). A költségvetési kimutatások szempontjából tehát a nagyösszegű előlegfizetések nem okoznak gondot, mivel azok a standard statisztikai eljárásokkal kiegyenlítődnek, ezért nem növelik a folyó, eredményszemléletű államháztartási hiányt. Kockázatot itt csupán az jelent, ha az EU bizonyos számlák kifizetését – szabálytalanságok miatt – elutasítja. Erre a múltban, bizonyos esetekben, már volt példa.

A nagyösszegű előlegfizetések az ESA, eredményszemléletű adósságrátát sem növelik, mivel a statisztika – a folyó elszámolásokhoz hasonlóan – a megelőlegezett költségvetési kifizetések adósságnövelő elemeit is külön kezeli. Mindazonáltal, az előlegfizetéseket a költségvetésnek a pénzügyi forrásokról finanszíroznia kell, ami növekvő állampapír-kibocsátást tesz szükségessé. Ennek a többlet kamat-terhe pedig az ESA elszámolás szerint is a költségvetést terheli. A jelenlegi alacsony pénzügyi hozamok mellett azonban ez nem nagyon jelentős összeg.

Visszatérve az EU-források felhasználásának az ütemére és annak operatív programonkénti (szektorális) megoszlására, megállapítható, hogy miközben az előlegekkel való elszámolás átlagos aránya mindössze 23%-os, addig ez az arány OP-nként eltérő mértékű. Az előlegfizetések vonatott ütemű elszámolása elsősorban a költségvetési szervek (vagy állami tulajdonú vállalatok) által irányított projektekre jellemzőek (EFOP, IKOP, KEHOP). A döntően az állami (költségvetési) szektorba tartozó szervezetek és állami tulajdonú vállalatok esetében az előlegfizetések tényleges számlákkal való elszámolása rendkívül vonatottan halad. Ennek fő oka döntően az állami beruházások folyamatos csúszásában jelölhető meg. Van olyan több milliárdos projekt, amelyben az állami tulajdonú cég számára az előlegfizetés már 2016-ban megtörtént, mindazonáltal a kivitelezés 2018 végén még jöttányit sem haladt előre. Ugyanakkor, a döntően a versenyszektorba tartozó vállalatok (pl. a GINOP OP keretében) ütemesen nyújtják be az előlegfizetések elszámolására vonatkozó számláikat.

A fentiekből a következő következtetések vonható le:

- a nagyszámú előlegek önmagukban nem ösztönözték a kedvezményezetteket a projektek gyorsabb végrehajtására, sőt bizonyos értelemben kontraproduktívnak bizonyultak. A kedvezményezettek nem eléggé törekednek a projekt minél gyorsabb kivitelezésére, mivel a nagy előleg úgyszólván ott van a számlájukon;
- az állami tulajdonú kedvezményezettek körében fontos lenne szisztematikusan áttekinteni az EU-támogatási projektek előrehaladásának akadályait, újabb előrehaladási tervet készíteni, a menedzsmenttel együttműködve, annak érdekében, hogy az állami beruházások (megszokott) csúszása miatt ne legyen jelentős forrásvesztés;
- az EU-s támogatási források rendkívül gyors kifizetése (előleg formájában), de rendkívül lassú elköltése a projektek kivitelezése során azt sugallja, hogy 2019-re (legalább) még bőségesen marad el nem költött EU-forrás, amely a következő évi gazdasági növekedést is magas, a 2018. évi szintet megközelítő szinten tarthatja. Az adatok azt támasztják alá azt a széles körben osztott nézetet, amely szerint az EU-s programok 2018-ban csúcsosodnak, ezért jövőre már lejáratot követnek. A nagyszámú előlegek kifizetése ezt a benyomást keltheti, hogy az EU-s támogatások jó része már elköltésre került. Valójában azonban nem erről van szó, csupán a jövőbeni tevékenységek pénzügyi megelőlegezéséről.

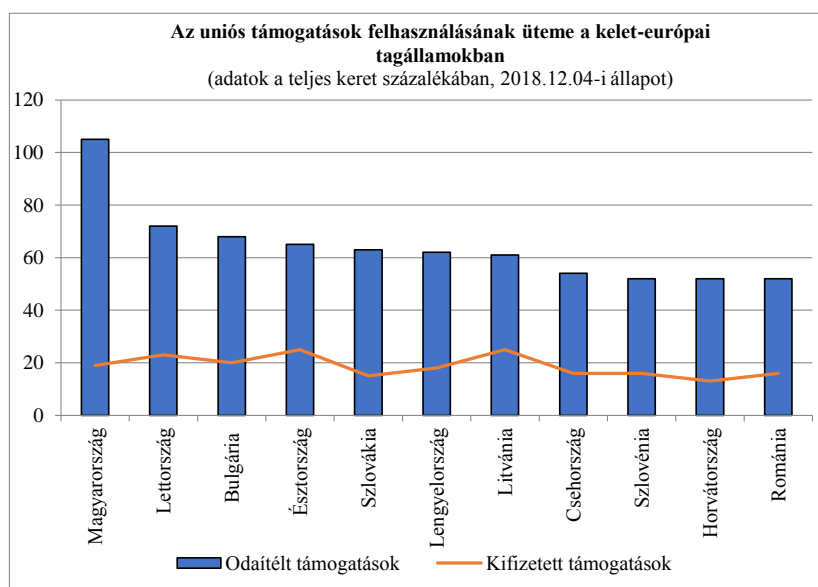
1. Az uniós fejlesztési források felhasználása nemzetközi összehasonlításban

1.1. A forrásfelhasználás mértéke a régióban

Az Európai Unió források felhasználására vonatkozó elemzés során kétféle adatbázisra támaszkodtunk. Részben az Európai Unió honlapján található „European Structural and Investment Funds (ESI Funds) - explore our data”¹ adatok alapján, részben az Innovációs és Technológiai Minisztérium Monitoring és Értékelési Főosztály Európai Unió Fejlesztések Koordinációjáért Felelős Helyettes Államtitkárság által rendelkezésre bocsátott adatok alapján dolgoztunk².

Az uniós adatportál lehetőséget ad az uniós források felhasználása terén nemzetközi összehasonlításra az egyes kedvezményezett országok között.³

1. ábra: A 2014-2020 folyamán az uniós források segítségével megvalósuló fejlesztések alakulása

Forrás: ¹ <https://cohesiondata.ec.europa.eu/>

Megjegyzés: Az adatok az egyes országok esetében a teljes tervezett fejlesztési/támogatási keret (azaz uniós források, nemzeti ko-finanszírozás, magán ko-finanszírozás) százalékában vizsgálják a jóváhagyott és kifizetett támogatások alakulását. Kumulált adatok, 2018.12.04.-i állapot.)

Az 1. ábrából kitűnik, hogy a megítelt támogatások Magyarország esetében a legmagasabbak, már most meghaladják a 2014-2020 időszakra meghatározott keretet. Ugyanakkor, az effektíve kifizetett összeg jóval szerényebb (a keret mindössze 19%-a), amivel a kelet-közép-európai tagországok között a középmezőnyben található. A kifizetések a legmagasabb arányt a balti

¹ <https://cohesiondata.ec.europa.eu/>

² FAIR, ME-AVÁT

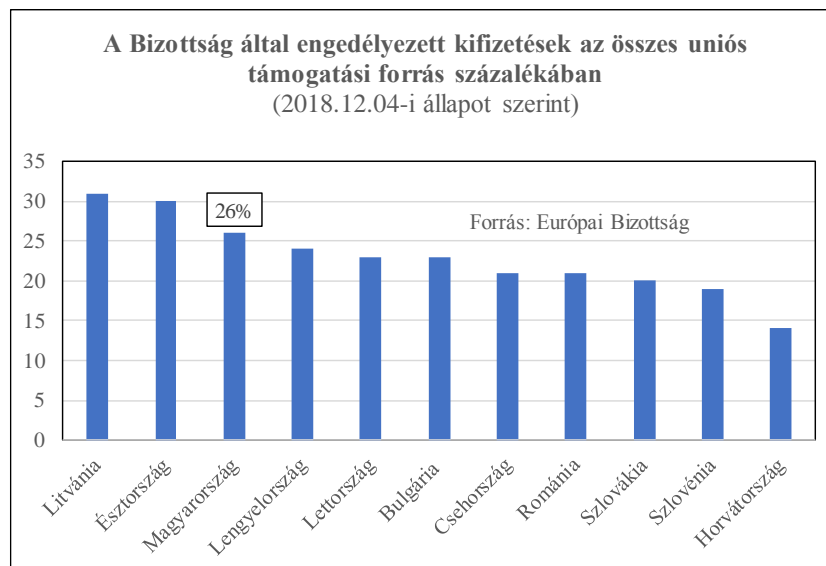
³ Fontos megjegyezni, hogy az Európai Bizottság adatai naponta frissülnek, tehát itt a letöltés dátuma határozza meg, hogy milyen adatokkal tudunk dolgozni. Mivel a szempontrendszer minden országra egységes, az adatok a Bizottság által meghatározott árfolyamon, egységesen euróban vannak megadva, így a nemzetközi összehasonlítást ebben a kontextusban érdemes, lehetséges megtenni.

államokban és Bulgáriában érték el. Ezekben az országokban ugyan csak a keret 50-70%-a lett még lekötve jóváhagyott támogatások formájában, a 30-40%-a azonban kifizetésre is került, míg Magyarország esetében ez arány csupán 18%.

Ez azt jelzi, hogy a többi kedvezményezett országban a programok tényleges előrehaladása, kivitelezése, jellemzően gyorsabb, mint Magyarországon. A magyar hatóságok 2017-18-ban gyakorlatilag lekötötték ugyan a fejlesztési források egészét, döntöttek azok felhasználásáról, és meg is előlegezték azokat, a tényleges felhasználás és teljesítés nem tartott lépést az erőltetett kifizetési ütemmel. Ezzel szemben a többi kelet-közép-európai ország esetében a források odaítélése időben kiegyensúlyozottabban történt, ami lehetőséget biztosít esetleg szükséges korrekciókra, anomáliák elkerülésére. Különös tekintettel arra, hogy a N+2 év elve lehetőséget teremt arra, hogy a programok befejezése a tervezési ciklust követő 2 évben történjen meg. Ez az elv annak a jelenségnek az elfogadásán alapul, hogy a fejlesztési programok a tervezési ciklus elején minden országban vontatottan indulnak.

Emellett az új periódusok első éveinek kifizetéseit jellemzően az is nehezíti, hogy az egyes országoknak járó, a periódusra vonatkozó keretösszegek megállapítása, az összegek egyes operatív programokra, majd prioritásokra történő lebontása, az együttműködési megállapodás megkötése olyan időigényes folyamat, hogy a 2014–2020-as költségvetési periódushoz tartozó források felhasználására irányuló pályázatok kiírása nagyjából csak 2015 végétől indulhatott meg.

2. ábra: A folyósított előleg* és a benyújtott időközi költségnyilatkozatok elszámolásának kumulált alakulása a kelet-közép-európai országok esetében

Megjegyzés: A viszonyítási alap nem a teljes 2014-2020-as keret, hanem csak az uniós költségvetésből származó támogatások. Az adatok a Bizottság által jóváhagyott költségek kumulált összegét tartalmazzák.

*Kezdeti előfinanszírozás (2014-16), illetve éves előleg (2016-18)

Az Európai Bizottsághoz benyújtott költségnyilatkozatok, illetve elutalt előlegek alapján Magyarország számára eddig az Európai Uniótól várható hozzájárulás 26%-a lett elfogadva, és folyósítva. Ebben a vonatkozásban Magyarország a harmadik Észtország és Litvánia után a kelet-közép-európai régió országai között (2. ábra).

Mint az 1. és 2. ábra megjegyzése tartalmazza, a két ábra adatai nem hasonlíthatók össze, mivel az 1. ábra a teljes támogatási keretet tartalmazza, nemzeti és magán ko-finanszírozással együtt, míg a 2. ábrán feltüntetett összegek kizárólag az uniós támogatási források összegére vonatkoznak.

1.2. A források felhasználásának szabályai Magyarországon és néhány más országban

Az uniós források felhasználásának nemzeti szabályait minden ország – az uniós előírásokat, követelményeket figyelembe véve – maga határozza meg. Ezeket a szabályokat a jogszabályi kereteken kívül a pályázati felhívásokban kell a potenciális pályázók felé kommunikálni. Magyarországon az uniós támogatási források felhasználásának szabályait – egyebek között – „A 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről” szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet szabályozza. Ezen belül a rendelet XVIII. fejezetének 41. pontja foglalkozik az előleg kifizetésre vonatkozó közös szabályokkal. Eszerint (115. § (1)) az előleg támogatási előleg, fordított áfa-előleg vagy szállítói előleg lehet. A konkrét pályázati felhívás, illetve a támogatási szerződés rendelkezik az előleg mértékéről és a lehívás módjáról. Általában az előleget igényelni kell. Bizonyos esetekben az előleg csak megfelelő biztosíték megléte mellett nyújtható. A biztosítéknyújtási kötelezettség alól a 84. § (1) bekezdése alapján mentes közszéi szervezet⁴, mint kedvezményezett számára az előleg azonnal kifizetésre kerül a támogatási szerződés megkötését követően, ha a támogatási kérelem benyújtásával egyidejűleg vagy a szerződéskötési folyamat során az előlegigénylési dokumentációt is benyújtja. Előleget minden olyan pályázó igényelhet, aki még nem adott be záró kifizetési igénylést, és a támogatási szerződés az előleg igénylését lehetővé teszi. Az előleget igényelni a záró kifizetési igénylés benyújtásáig bármikor lehet, kivéve pénzügyi eszközzel kombinált vissza nem térítendő támogatás esetén, ahol legkésőbb az első kifizetési igénylés benyújtásáig igényelhető előleg. Az előleg felhasználására és az előleggel való elszámolásra vonatkozó összegszerű és időbeli ütemezést a felhívásban vagy a támogatási szerződésben rögzítik. Állami támogatás esetén az irányító hatóság a felhívásban rögzíti, hogy a kedvezményezettnek az előleg folyósításától számított három éven belül el kell számolnia az előleggel.

A támogatási előleg mértékére vonatkozóan a rendelet úgy szabályoz, hogy (lásd 116§) támogatási előleg indokolt esetben, a támogatott tevékenység elindításához és likviditásának biztosításához szükséges legkisebb összegben, a támogatási szerződésben meghatározott összegben és mértékben nyújtható a kedvezményezett részére. Az előleget hazai és európai

⁴ Költségvetési szerv, egyházi jogi személy, helyi önkormányzat, vízgazdálkodási társulás, többségi állami befolyás alatt álló gazdasági társaság, többségi önkormányzati befolyás alatt álló gazdasági társaság, bármely kedvezményezett, ha a projektre megítélt támogatás összege nem haladja meg a húszmillió forintot stb. Illetve olyan szervezetek, amelyeket egyéb kormányhatározat mentesít a biztosítéknyújtási kötelezettség alól.

uniós forrásból, az ESB-alapokból támogatott adott intézkedés, illetve projekt szerinti finanszírozási arányban kell nyújtani. Ezek szerint a támogatási előleg a megítélt támogatási összeg legfeljebb

- a) 25%-a, de természetes személy, mikro-, kis- és középvállalkozás, civil szervezet, egyházi jogi személy, nonprofit gazdasági társaság kedvezményezett esetén nagysága legfeljebb ötszázmillió forint lehet.
- b) 50%-a kutatás-fejlesztés esetén.⁵
- c) 100%-a az alábbi kedvezményezettek esetén: központi, helyi önkormányzati vagy köztestületi költségvetési szerv⁶, közvetlen vagy közvetett többségi állami tulajdonban álló gazdasági társaság, helyi önkormányzat, önkormányzati társulás. Köztestület vagy közalapítvány kedvezményezett esetén támogatási előleg abban az esetben nyújtható, ha a kedvezményezett fizetési számláit a kincstárban vezeti; s a támogatás összege nem éri el az 50 millió Ft-ot.
- d) 50%-a EMVA forrásból származó támogatás esetén.

Az előleg a támogatottól visszakövetelhető, amennyiben a kedvezményezett – az előlegkifizetést követő 12 hónapon belül – nem nyújt be újabb kifizetési igénylést vagy az esetleges helyszíni ellenőrzés visszasságokat vél felfedezni.

Az előleg finanszírozás egy másik formája a fordított áfa előleg, amikor szállítói finanszírozás esetén a fordított áfa-tartalmat az irányító hatóság a közszféra szervezet kedvezményezettek számára megelőlegezheti, ha a kedvezményezett bruttó támogatásra jogosult közszféra szervezet és az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény 142. §-ában - külföldi szállító esetén a 139-140. § és 143. §-ában - foglalt feltételek teljesülnek. A fordított áfa előleget a kedvezményezett a folyósítást követő harminc napon belül köteles az adó befizetésére fordítani, kivéve, ha az ÁFA-törvény ennél rövidebb határidőt állapít meg, továbbá köteles azzal a befizetését követő öt munkanapon belül az irányító hatóság felé elszámolni. A megelőlegezett fordított áfa adóhatósággal történő rendezésének a projekt megvalósítási időszakán belül kell megtörténnie.

Végül egy harmadik forma a szállítói előleg, amikor szállítói finanszírozás esetén a kedvezményezett a közte és a szállító közötti szerződés alapján a szállítói előleg elszámolható összegére jutó támogatásra nyújthat be előlegigénylési kérelmet. Az előleget az irányító hatóság közvetlenül a szállító részére folyósítja. A szállítói előleg a kedvezményezett és a szállító közötti szerződésben foglalt - tartalékkeret nélküli - összegre igényelhető. Szállítói előleg adózámmal nem rendelkező szállító esetében nem nyújtható.

⁵ Azonban az a) és b) pontban meghatározott százalékos mértéket, illetve összeghatárt a támogatási döntést követően a Kormány európai uniós források felhasználásával kapcsolatos irányító hatósági feladatok ellátására kijelölt tagja az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével megemlítheti, ha a kedvezményezett - vagy technikai segítségnyújtási projektek esetén az irányító hatóság - a támogatási előlegnyújtás ütemezését alátámasztó likviditási tervet készít, és a magasabb támogatási előleg mértékének szükségességét megalapozottan indokolja.

⁶ Ezen szervezetek esetében a támogatási előleg folyósításának egy további feltétele, hogy az illetékes irányító hatóság az az adott naptári évre vonatkozó, projektszintű likviditási tervet jóváhagyja.

A projekt mérföldköveihez kapcsolódóan a támogatottak időközi kifizetési igénylést nyújthatnak be. A kedvezményezett a támogatási szerződésben foglalt ütemezés szerinti mérföldkövek elérését követő tizenöt napon belül köteles beszámolót benyújtani a projekt műszaki-szakmai előrehaladásának bemutatásával a projekt eredményességéről, valamint hatékonyságáról. A mérföldköben vállalt eredmények alátámasztását szolgáló dokumentumokat a beszámolóhoz kell csatolni. Az irányító hatóság felhívásonként dönt arról, hogy az egyes mérföldkövekhez tartozó beszámolók benyújtásával egyidejűleg szükséges-e kifizetési igénylést is benyújtani. Időközi kifizetési igénylést a projekt keretében felmerült költségek elszámolása érdekében mérföldkövek között is be lehet nyújtani. Utófinanszírozású időközi kifizetési igénylés esetén kifizetési igénylés általában csak abban az esetben nyújtható be, ha az abban igényelt támogatás összege meghaladja a megítélt támogatás 10%-át, de legalább a kétszázezer forintot. Azonban az irányító hatóság felhívásonként e mértékeknél alacsonyabb mértékeket is megállapíthat. Általában a projekt megvalósítása során a kedvezményezettnek legalább egy kifizetési igénylést be kell nyújtani, melyben elszámol a projekt keretében felmerült költségekkel. Amennyiben a projekt megvalósítási ideje alatt a kedvezményezett részéről csak egy kifizetési igénylés kerül benyújtásra, arra a záró kifizetési igénylés szabályait kell alkalmazni.

A V4 országok közül Lengyelország esetében szintén élnek az előleg lehetőségével. Általában jogszabály rögzíti az előlegigénylés feltételeit, azonban számos esetben az illetékes irányító hatóság maga dönti el, hogy az egyes konstrukciók esetében milyen típusú projektek, mely kedvezményezettek mekkora előlegre tarthatnak igényt. Az előleg kifizetésére a kedvezményezett részére 10 millió PLN-nél alacsonyabb előlegek esetén a szükséges biztosítékok megállapítása után kerülhet sor. Magasabb összeg esetén bankgaranciára vagy ezzel egyenértékű eszközre van szükség, s csak ezek igazolása után folyósítható az előleg. Amennyiben a támogatás vagy az előleg folyósítása több részletben történik, az újabb részlet csak akkor folyósítható, ha a kedvezményezett az addig kézhez kapott támogatás legalább 70%-ával elszámolt. Ahhoz, hogy a kedvezményezett újabb kifizetési kérelmet nyújtson be, általában nem szükséges, hogy a teljes előleggel elszámoljon, a gyakorlatban azonban a pályázók igyekeznek előbb elszámolni az előleggel, s csak aztán igényelni újabb támogatási folyósítást.

Szlovákia esetében kicsit más a helyzet. A kedvezményezettek általában kaphatnak előleget, azonban ennek mértéke és formája alaponként változó. Így az ESZA kedvezményezettek mind igényelhetnek előleget. Az ERFA, a Kohéziós Alap és az EMVA forrásaiból támogatott kedvezményezettek esetében az előleg lehetőségével csak az állami szervezetek élhetnek. A szlovák partnertől kapott információk alapján ERFA/KA vegyes finanszírozású projekt esetében minden kedvezményezett jogosult benyújtott számlájának előfinanszírozását kérni az önrésszel csökkentett mértékben. Az előleg fizetés az állami költségvetés terhére történik; az előleg által fedezett költségek önrésszel csökkentett részét fedezik. Az előleggel a kedvezményezettnek a folyósítást követő 9 hónapon belül el kell számolnia. Ha ezt elmulasztja, akkor az előleget köteles visszafizetni. Az előleg mértéke az egy évre jutó projekt költség maximum 40%-a lehet. Az előleg kifizetésére a támogatói szerződés megkötését és a projekt megvalósításának elindulását követően kerülhet sor. Minden további részlet finanszírozására csak akkor kerülhet sor, ha az előző elszámolása megtörtént és az igazoló hatóság igazolta a költségek jogszerűségét.

2. Az uniós fejlesztési források felhasználása Magyarországon

2.1. Teljes forrásfelhasználás

A 2014-20 közötti tervezési ciklusban Magyarország számára **8.923 milliárd** forint kötelezettség-vállalási keret áll rendelkezésre az Európai Unió Kohéziós és Szociális támogatási alapjaiból (1. táblázat). Ezek közül a legnagyobb összeget a gazdaságfejlesztést szolgáló operatív program (GINOP) képviseli, mintegy 2.500 milliárd forinttal. Mivel a támogatási keretek euróban vannak meghatározva, a forint árfolyamváltozása jelentős mértékben befolyásolhatja a forintban kifejezett összegeket. Az egyes operatív programok és azon belül a prioritások listáját az 1. Melléklet tartalmazza.

Mint a 1. táblázat mutatja, 2018. november 23-áig mintegy 9 ezer milliárd forintnyi, a 2014-20-as támogatási ciklus egészére rendelkezésre álló EU-s forrásoknál magasabb összegre, 9.307 ezer forintra vonatkozóan történt **támogatási döntés**. Ez a teljes forrás 105%-a. **Szerződés** ennél valamivel alacsonyabb összegre, 8.889 ezer forintra vonatkozóan született eddig az időpontig. 2018. november végéig tehát a 7 évre, 2020-ig (illetve a N+2-es szabály értelmében akár 2022-ig) rendelkezésre álló támogatási keret-összeg majdnem 99,6%-ára már a támogatási szerződés is megszületett a kedvezményezettekkel.

Sőt, ha nem a leszerződött, hanem az összes **meghirdetett** támogatást vizsgáljuk, azokat is, amelyekről még nem született döntés, akkor ez az összeg összesen 9.830 forintot tesz ki, ami több mint 10%-kal, közel 900 milliárd forinttal haladja meg a teljes támogatási keretet. Kérdés, hogy ezeknek a felhívásoknak mekkora része fog végül megvalósulni, különös tekintettel a költségvetés eddigi túlvállalására. Az EU-val leszerződött támogatási keretek ugyanis nem növelhetők, legfeljebb az árfolyamgyengülésből fakadhat némi többlet-támogatási lehetőség.

1. táblázat: Az EU-s források keretösszege és a meghirdetett, megítélt és leszerződött támogatások összege (milliárd forint)

OP	Keret 2014-20 (1)	Meghirdetett támogatások (2)	Megítélt támogatás (3)	Megítélt támogatás/Keret (%) (4)=(3)/(1)	Leszerződött támogatás (5)	Leszerződött támogatás/Keret (%) (6)=(5)/(1)
EFOP	952	1 043	964	101,3	920	96,6
GINOP	2 499	2 727	2 309	92,4	2 258	90,4
IKOP	1 216	1 216	1 730	142,3	1 640	134,9
KEHOP	1 161	1 298	1 220	105,1	1 162	100,1
KÖFOP	290	320	320	110,3	315	108,6
MAHOP	16	16	5	31,3	5	31,3
RSZTOP	34	36	36	105,9	36	105,9
TOP	1 200	1 447	1 159	96,6	1 096	91,3
VEKOP	258	296	275	106,6	266	103,1
VP	1 297	1 431	1 289	99,4	1 190	91,8
Összesen	8 923	9 830	9 304	104,3	8 890	99,6

Forrás: Az EU-s forrásfelhasználás előrehaladása. ITM Monitoring és Értékelési Főosztály. 2018. november 23.
Megjegyzés: Az egyes operatív programok részletes felsorolását lásd a 1. Mellékletben

A támogatási keretek túllépése azt célozza, hogy a teljes keretet hiánytalanul („az utolsó fillérig”) le lehessen hívni akkor is, ha az EU bizonyos projektek számláit, különböző okok miatt, nem fogadja el. Mint a 2018. év központi költségvetésre vonatkozó 15.381 törvény 29.§ (2) bekezdése kimondja: *Az európai uniós tagsághoz kapcsolódó támogatások maradéktalan felhasználása érdekében az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével az (1) bekezdésben meghatározott mértéken túl is vállalható tárgyévi fizetési kötelezettség* (Parlament, 2017).

2018. november végéig a rendelkezésre álló támogatási keret 99,6%-át már leszerződtek a hatóságok a kedvezményezettekkel (1. táblázat 6. oszlop) és az év végéig várhatóan a teljes keret lekötésre kerül. Azaz teljesülni látszik az a kormányzati szándék, miszerint 2018 végéig a teljes EU-támogatási keret felhasználásáról döntés születessen.

A támogatói döntés és a kifizetés között azonban igen jelentős időbeli eltérés van, mivel a támogatási összegnek „csak” 62%-a, 5.579 milliárd forint került kifizetésre a vizsgált időpontig [2.táblázat (7) oszlop]. Ebből az összegből **4.272 milliárd forint volt a támogatási előleg-fizetés** (9. oszlop) és **csupán 1.306 md ft a számla ellenében kifizetett összeg** (8. oszlop).

2. táblázat: Az EU-támogatások kifizetése és összetétele 2015 és 2018. november vége között (md ft)

OP	Kifizetett összeg md ft (7)=(8)+(9)	ebből		kifizetett/leszerződött összeg % (10)=(7)/(5)	Elszámolt előleg md ft (11)	El nem számolt előleg md ft (12)	Elszámolt előleg/összes előleg (%) (13)=(11)/(9)	Teljesítés alapú kifizetés (14)=(8)+(11)
		kifizetett számla (8)	kifizetett előleg (9)					
EFOP	594	49	544	64,6	120	424	22,1	169
GINOP	1 264	521	743	56,0	194	549	26,1	715
IKOP	1 168	218	949	71,2	319	630	33,6	537
KEHOP	771	46	724	66,4	142	582	19,6	188
KÖFOP	295	122	173	93,7	85	88	49,1	207
MAHOP	2		2	40,0	0	2	10,0	0
RSZTOP	35		34	97,2	8	26	23,8	8
TOP	958	13	945	87,4	121	824	12,8	134
VEKOP	155	27	128	58,3	19	109	14,5	46
VP	338	308	30	28,4	1	29	3,3	309
Összesen	5 579	1 304	4 272	62,8	1 009	3 263	23,6	2 313

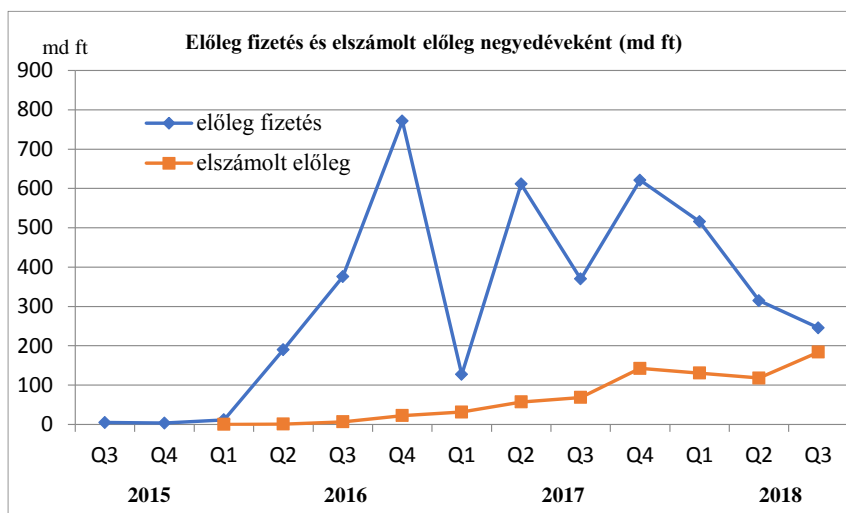
Forrás: lásd 1. táblázat

Megjegyzés: az oszlopok számozása folyamatos az 1. táblázattal

A kifizetések két formában valósulnak meg: támogatói vagy szállítói előlegek, illetve számla alapján történő kifizetések formájában. Az előlegek fizetésének törvényi szabályozását a különböző típusú támogatottak körében az 1. pontban mutattuk be. A költségvetés a leszerződött projektek túlnyomó részében megelőlegezi a kedvezményezettek költségeinek egy részét, amellyel a kedvezményezettnek számlákkal el kell számolnia. A jelenlegi rendszerben lehetőség van arra is, hogy amennyiben a projekt előrehaladásával párhuzamosan a kedvezményezettnek költségek és számlák keletkeznek, ezeket a számlákat nem a kapott előleg ellenében, hanem ezen felül számolják el. Előfordulhat tehát, hogy miközben a

kedvezményezettnek van még el nem számolt előleg, költségeinek elszámolása nem ennek a terhére történik, hanem az előleg felüli összeg terhére.

3. ábra: Az uniós támogatások terhére kifizetett előlegek és azok számlákkal történő elszámolása negyedévenként (md ft)

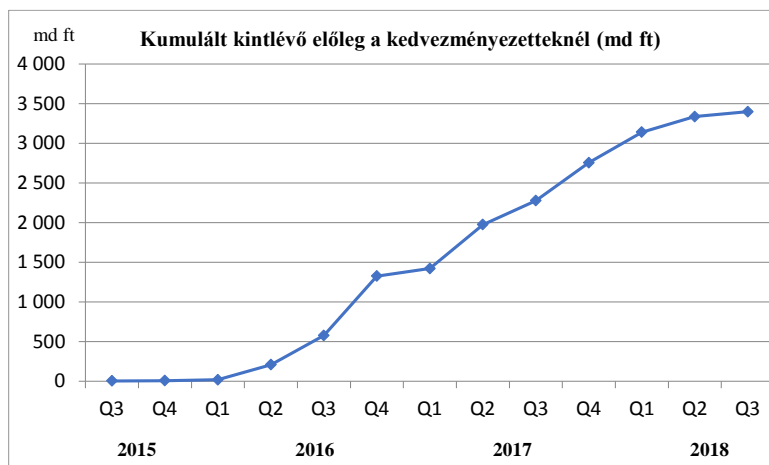
Forrás: Az EU-s forrásfelhasználás előrehaladása. ITM Monitoring és Értékelési Főosztály. 2018. november 23.

Az ITM FAIR adatbázisainak kimutatása szerint a vizsgált időpontig a már jelzett **4.273 milliárd forintnyi támogatási előlegből a kedvezményezettek 1.009 milliárd forintnyi összeggel számoltak el** (2. táblázat (11) oszlop). Azaz, ekkora összegű tényleges teljesítés mindenképpen megtörtént az előlegek terhére és a számlák benyújtásra kerültek a magyar hatóságokhoz. Az előlegfizetések és előleg-elszámolások negyedéves lefutását mutatja a 3. ábra. Az ábra a folyó negyedéves elszámolásokat tartalmazza, amelyből kitűnik, hogy az előlegfizetések 2016-ban és 2017-ban is rendre az utolsó negyedévben lódtak meg, 2018-ban azonban folyamatosan csökkent az előleg-fizetés, a harmadik negyedévben már „csak” 250 milliárd forintot tett ki.

Mindazonáltal, mintegy **3.300 milliárd forintnyi el nem számolt előleg** azonban 2018. november végén még „kint volt” a kedvezményezetteknek [2. táblázat (12) oszlop]. Ennek negyedéves lefutását jelzik a 4. ábra kumulált adatai. Természetesen feltételezhető, hogy időközben, a projektek kivitelezése során keletkeztek további számlák a kedvezményezetteknek, amelyeket előbb vagy utóbb majd be fognak nyújtani a kapott előlegek ellenében, mindenesetre ez az adott időpontig nem történt meg.

Feltételezhető, hogy a döntéshozók 2018 folyamán azért lassították le az előlegek fizetését, mert észlelték a kintlévő előlegek jelentős felduzzadását, ami a projektek lassú előrehaladásából fakadnak. A – különösen a nagyprojektek esetében – tapasztalható csúszások mellett a projektek lassú kivitelezését az is okozza, hogy a magas előlegek miatt a kedvezményezettek érdekeltsége a projektek gyors lebonyolításában nem is igazán erős.

4. ábra: Kintlévő támogatási előlegek, amelyekkel a kedvezményezettek még nem számoltak el (md ft)

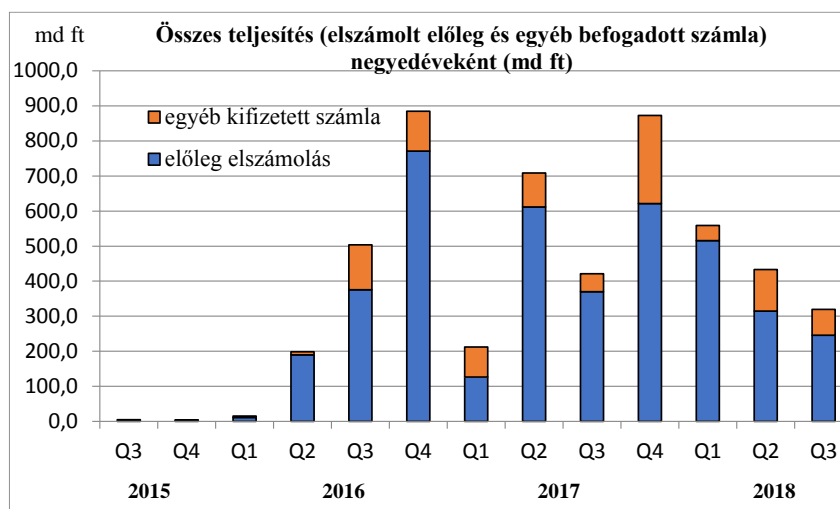

Forrás: lásd 3. ábra

Ami a teljesítést, a projektek előrehaladását illeti, a 2. táblázat 11. oszlopában jelzett 1.009 milliárd forintnyi, előleg ellenében elszámolt összeg felül keletkezett még 1.306 milliárd forintnyi, teljesítéssel igazolt (nem megelőlegezett) kifizetési számla. Az előleg ellenében, illetve az előlegen felül benyújtott számlák összegét összeadva kitűnik, hogy 2015, a ciklus első évétől 2018. november végéig összesen 2.315 milliárd forint igazolt teljesítés történt a támogatási projektek keretében, ami a teljes rendelkezésre álló összeg egynegyede.

A magyar gazdaság teljesítményét tehát minimálisan ez a fenti 2.313 milliárd forintnyi támogatás (a 2. táblázatban a (7) oszlop), azaz a kifizetett számlák és az elszámolt előlegek összege növelte a ciklus eleje óta, illetve ezen felül azok a tevékenységek, amelyek az előleg felhasználásával időközben folyamatosan valósulnak meg, de elszámolásuk még nem történt meg. Utóbbiak mértéke azonban nem ismert.

5. ábra: A támogatási projektek elszámolt számlái (előleg-elszámolás és egyéb kifizetés negyedéves bontásban (md ft)

Forrás: lásd 3. ábra

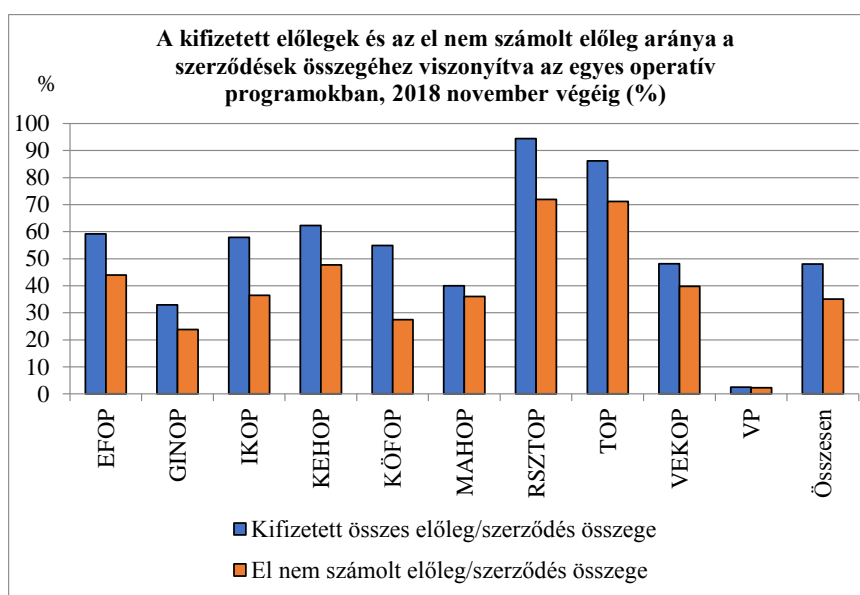
Az 5. ábra a teljesítéssel és számlával igazolt teljes (előleg terhére és azon felüli) kifizetések negyedéves lefutását mutatja. Az ábra azt is jelzi, hogy 2018-ban a számlabefogadás összege negyedévről-negyedévre csökkent. 2018 első három negyedévében összesen ugyanakkora összeget tett ki, mint 2017 első harmadában (valamivel 1.300 milliárd forint felett).

2017-ben az irányító hatóságok összesen 2.200 milliárd forintnyi számlát fogadtak be, 2018-ban, december 7-éig, az ITM adatai szerint, a teljes számlabefogadás 1.600 milliárd fölé emelkedett. Kérdés, hogy az év utolsó hetében tudnak-e még a hatóságok 600 milliárd forintnyi számlát befogadni. Ennyire lenne ugyanis szükség ahhoz, hogy az elszámolás a tavalyihoz hasonló szintet érjen el.

2.2. Forrásfelhasználás és előlegfizetés operatív programonként

Mint az előző pontban bemutattuk, az EU-támogatások leszerződött összegének jelentős részét a költségvetés megelőlegezte a kedvezményezettek számára. Ez az összes operatív program szintjén a szerződéses összeg 48%-át tett ki (6. ábra). Az el nem számolt, még kintlévő előlegek pedig november végén kb. 35%-ot képviseltek a szerződések összegéhez viszonyítva (6. ábra).

6. ábra: A kifizetett előlegek és az el nem számolt előlegek aránya a szerződések összegéhez viszonyítva az egyes operatív programokban 2018. november végéig (%)

Forrás: lásd 3. ábra

Ez azonban csak az átlag, az egyes operatív programok meglehetősen eltérő képet mutatnak a forrásfelhasználás tekintetében. Ami az előlegfizetések arányát illeti, az élen az **RSZTOP** (Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program) áll, amelyben a projektek 94,4%-os előlegfizetésben részesültek a leszerződött összegek arányában (6. ábra). Ez azonban egy igen csekély, mindössze 34 milliárd forintos költségvetésű OP, a teljes előlegfizetési összeget ezért ez szerény mértékben befolyásolta.

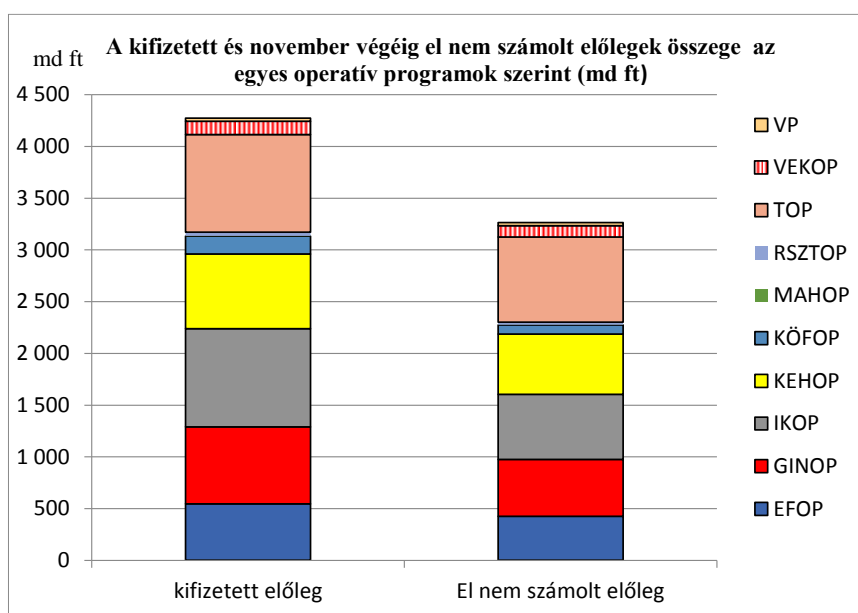
Ugyanakkor jelentős, a leszerződött összeg 86,2%-át képviselő előleg-kifizetés történt a **TOP** (Területfejlesztési Operatív Program) terén. Itt már jelentősebb összegekről van szó, mivel az

1.096 forintnyi leszerződött támogatási összegekkel szemben 945 milliárd forintos előlegfizetés áll. Ebből az összegből 2018. november végéig a kedvezményezettek mindössze 121 milliárd forintnyi számlával számoltak el, ami az előlegfizetéseknek csupán 12,8%-a (2. táblázat, 13. oszlop), ami az egyik legalacsonyabb arány az összes OP közül.

A harmadik helyen a **KEHOP** (Környezet és Energetikai Hatékonysági Operatív Program) áll, amelyben az előlegfizetések a leszerződött összeg 62,4%-át tették ki 2018. november végéig (1. táblázat és 6. ábra). A 724 milliárd forintnyi előlegből azonban mindössze 142 milliárd forint (19,6%) került elszámolásra (2. táblázat).

Mivel az egyes operatív programokban meglehetősen eltérő nagyságrendű szerződési és kifizetési összegek vannak, annak érdekében, hogy átfogó képet kapjunk a szerződések és kifizetések helyzetéről, érdemes megvizsgálni, mi a megoszlása az összes szerződések és összes kifizetések (ezen belül az előlegek) nominális összegének operatív programonként. Ezt a 7. ábra mutatja.

7. ábra. A kifizetett és az el nem számolt előlegek megoszlása operatív programonként 2018. november végén (md ft)

Összegét tekintve, a kifizetett előlegek terén az élen az **IKOP** (Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program) áll, 949 milliárd forint előleg kifizetésével (a szerződéses összeg 56%-a), amelyből a kedvezményezettek 2018. november végéig mindössze 319 milliárd forinttal számoltak el (2. táblázat), a még kintlévő előleg pedig 630 milliárd forintot tett ki.

Második helyen a **TOP** (Területfejlesztési Operatív Program) áll, amelyben az előleg-fizetések 945 milliárd forintot tettek ki (a teljes szerződéses összeg 71%-a), az előleggel való elszámolások azonban mindössze 121 milliárdot (2. táblázat), a kintlévőség tehát a legmagasabb, 824 milliárd forint összegű.

A harmadik helyen, mind a kifizetett, mind az el nem számolt előlegek terén a **GINOP** (Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program) áll, ebben az OP-ben a hatóságok 743

forint előleget fizettek ki (a szerződéses összeg 33%-a), amelyből a kedvezményezettek 194 milliárd forinttal számoltak el, a kintlévőség tehát 549 milliárd forint volt 2018. november végén.

A **KEHOP** (Környezet és Energetikai Hatékonysági Operatív Program) keretében 724 milliárd forint előleg kifizetésére került sor (a teljes szerződött összeg 62,3%-a), ebből 142 milliárd forint az elszámolt és 582 milliárd az el nem számolt előleg.

Az **EFOP** (Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program) keretében kifizetett 544 milliárd forint a 920 milliárd forint szerződéses összeg 59,1%-át képviseli, ebből 2018 november végéig mindössze 120 milliárd forint elszámolása történt meg, és 800 milliárd forint a kintlévő előleg.

A többi operatív program viszonylag szerény összegű, mind a szerződéses összegek, mind a kifizetett előlegek tekintetében.

3. Az egyes operatív programok forrásfelhasználása

Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (EFOP)

Az OP rövid ismertetése: A fejlett államokhoz való konvergencia nem csupán gazdasági, hanem társadalmi struktúraváltozást szükségessé tesz. Ez utóbbi területen az EMMI szerint igen nagy Magyarország elmaradása a humán tőkében, amelyet az EU által finanszírozott projekteken keresztül növelni, és fejleszteni szükséges. Az OP döntő célja, hogy az életminőség érdemben javuljon az országban, amihez összesen hét beavatkozási irányt jelöltek ki.

Az OP teljes kerete:	3.526.483.482 euró
EU támogatás:	2.612.789.000 euró (74%)
Nemzeti önrész összesen:	456.847.241 euró (13%)
ebből közfinanszírozás:	449.897.241 euró (12,8%)
ebből magánfinanszírozás:	6.950.000 euró (0,2%)

Beavatkozási irányok

Társadalmi felzárkózás: a gyermekeket sújtó nélkülözés csökkentése, és az életesélyek javítása, valamint a romák foglalkoztatási mutatóinak javítása.

A család társadalmi szerepének megerősítése és a társadalmi összetartozás erősítése: a társadalmi bizalom növelése, szolidaritás erősítése, valamint a fiatalabb nemzedékek körében a család szerepének erősítése a népességcsökkenési ütem mérséklésének érdekében.

Egészségfejlesztés és betegségmegelőzés, egészségügyi fejlesztések: a társadalom rossz fizikai állapotának javítása, az egészségmegőrzés, a népegészségügy és az ellátórendszer fejlesztése.

A köznevelés minőségének fejlesztése, kiemelt tekintettel a végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentésére: a korai iskolaelhagyók arányának csökkentése, a köznevelésben oktatott ismeretrendszer fejlesztése.

A munkaerőpiaci változásokhoz alkalmazkodni képes felsőfokú végzettséggel rendelkezők számának növelése: felsőoktatási reform előkészítése, a felsőfokú végzettséggel rendelkező lakosság arányának növelése, az oktatás színvonalának javítása.

Utánpótlás mennyiségi és minőségi megerősítése a humán intézményekben dolgozók körében: a közszolgáltatásban dolgozók termelékenységének emelése, a nélkülözésben vagy társadalmi kirekesztettségben élők arányának csökkentése.

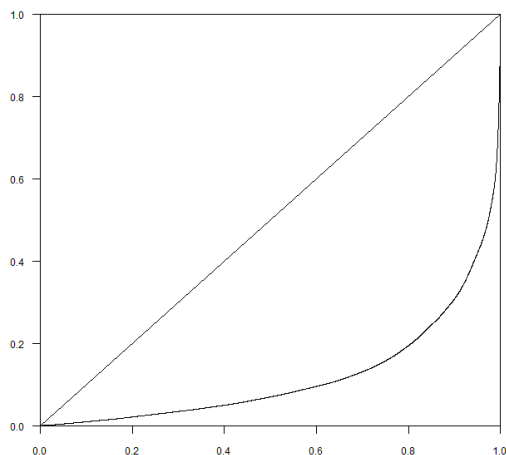
Eddig leszerződött projektek

Projektek száma:	5055 darab
Szerződésállomány értéke:	940.939.456.394 forint
Összes előleg:	563.809.872.203 forint
ebből EU előleg:	465.687.676.623 forint
ebből hazai előleg:	89.783.153.086 forint
Elszámolt előleg összesen:	111.658.671.941 forint
ebből EU részelszámolás:	92.355.370.568 forint
ebből hazai részelszámolás:	18.227.325.317 forint
Számlakifizetés:	45.598.641.587 forint
ebből EU részelőleg:	37.587.897.707 forint
ebből hazai részelőleg:	6.795.035.655 forint

A támogatottak köre:

Jogi személyiségű non-profit szervezet:	2.452 db
Jogi személyiségű vállalkozás:	25 db
Költségvetési szerv:	2.578 db

Projektek koncentrációja leszerződött összeg szerint: erősen koncentrált

Gini együttható: 0,76

Minimum:	1.000.000 forint
1. kvartilis:	24.999.608 forint
Medián:	40.000.000 forint
Átlag:	186.140.347 forint
3. kvartilis:	110.758.920 forint
Maximum:	45.350.000.000 forint

1. kvartiliséknél kevesebb:	1.264 db
1. kvartiliséknél nagyobb:	3.791 db
Mediánál kisebb/nagyobb:	2.413 db

Csökkenő sorrendben mennyi vállalat teszi ki az összes leszerződött összeg 50%-át?
134 db

A legnagyobb projekt: EFOP-3.2.4-16-2016-00001

Nyertes neve: Klebelsberg Központ

Projekt megnevezése: Digitális kompetencia fejlesztése

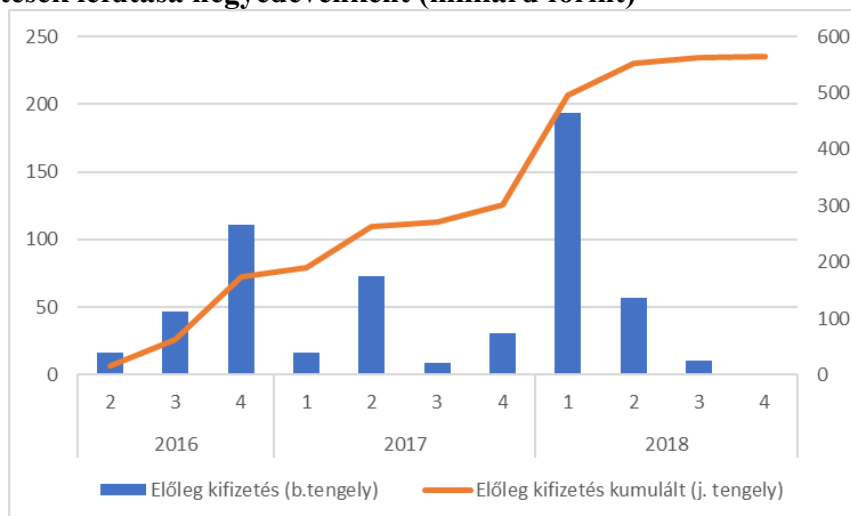
Leszerződött támogatás: 45.350.000.000 forint

Kifizetett előleg: 42.993.482.225 forint (94,8%)

Elszámolt előleg: 20.934.382.604 forint (46,2%)

Számlakifizetés: 0 forint

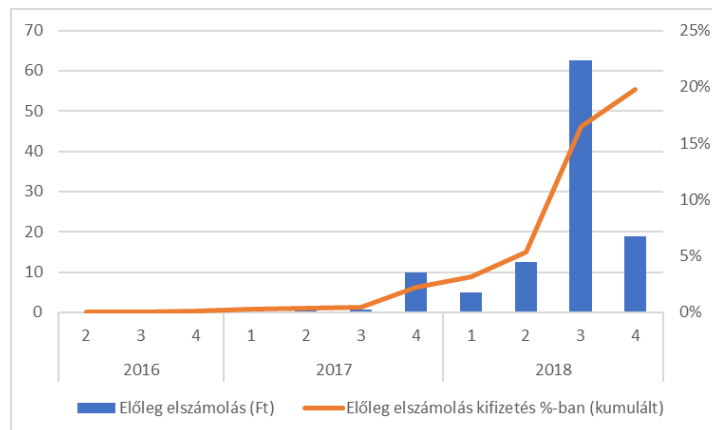
Előleg kifizetések lefutása negyedévenként (milliárd forint)

Eddig a leszerződött támogatási keretnek csupán 12%-át fizették ki előlegként (önerő az EFOP projekten belül nincs), mintegy 563 milliárd forint értékben. Az előlegek kifizetése jellemzően

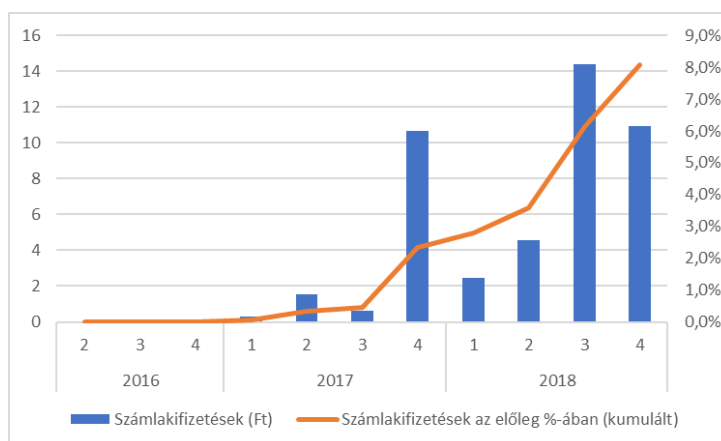
az év végén lendül előre nagyot. A legtöbb előleget az EFOP-3 prioritás keretében folyósították, összesen 218 milliárd forintot. Az EFOP-1 prioritásban folyósított előlegek összege 166 milliárd forint volt, vagyis e két prioritás kiteszi a teljes előlegutalások 68%-át.

Előleg elszámolások negyedévenként (milliárd forint)

Az előleggel történő elszámolások az első előleg folyósítások után jó másfél évvel kezdődtek meg. Eddig a előlegek csupán 20%-át számolták el a kedvezményezettek, annak is nagy többségét csak 2018-ban. Az elszámolások több, mint 50%-a az EFOP-3-as prioritáson belül történt.

Számlakifizetések negyedévenként (milliárd forint)

A számlakifizetések alig érik el az előlegfizetések 8%-át, összegük csupán 45 milliárd forint. Hasonlóan az előleg-elszámolásokhoz, a számlafizetések is 2018-ban futottak fel, azzal a különbséggel, hogy 2017 utolsó negyedévében is elszámoltak mindegy 10 milliárd forintot, ami a teljes előlegkifizetés 2%-a volt. A számlaelszámolások összegének az 51%-át az EFOP-1 prioritás keretében teljesítették.

Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP)

Az OP rövid ismertetése: A fejlesztési program egyértelmű célja a konvergencia régiókban működő kis- és középvállalatok versenyképességének fejlesztése. Ez magában foglalja a hozzáadott érték, a profit és a foglalkoztatás növekedését. Cél, hogy az elmaradottabb térségek sikeres megkezdjék a felzárkózást a fejlettebb régiókhoz. A programból – támogatásközvetítő segítségével – a lakosság támogatása is megengedett. A GINOP-ban megjelenik a környezetvédelem is, amelynek keretében elsősorban a lakosság szén-dioxid kibocsátásának mérséklése a cél.

Az OP teljes kerete:	8.813.195.511 euró
EU támogatás:	7.733.969.530 euró (88%)
Nemzeti önrész összesen:	1.079.225.981 euró (12%)
ebből közfinanszírozás:	669.286.597 euró (7,6%)
ebből magánfinanszírozás:	409.939.383 euró (4,6%)

Beavatkozási irányok

Foglalkoztatás növelése és munkahelyteremtés: a gazdasági és társadalmi felzárkózás, az életminőség javítása a gazdasági növekedés elősegítése révén.

Vállalkozások, valamint kiemelt növekedési potenciállal rendelkező ágazatok és térségek versenyképességének fejlesztése: a vállalatok nemzetközi szerepvállalásának fokozása, a világpiacra való kilépés elősegítése.

K+F+I tevékenységek ösztönzése és a tudásgazdaság erősítése: alkalmazott kutatások támogatása, kutatási együttműködések elősegítése, kutatási eredmények terjesztése.

Integrált infokommunikációs fejlesztések, az Információs és Kommunikációs Technológiai szektor fejlesztése: tudás-alapú társadalom fejlesztése, digitális felzárkózás, IKT infrastruktúra fejlesztése.

Alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságszerkezetre való áttérés támogatása, valamint a környezet megőrzése és védelme, és az erőforrás-hatékonyság növelésének elősegítése: a lakosság és a közlekedés szén-dioxid kibocsátásának mérséklése, megújuló és hatékony energiafelhasználás elősegítése, energetikai felújítások.

Eddig leszerződött projektek

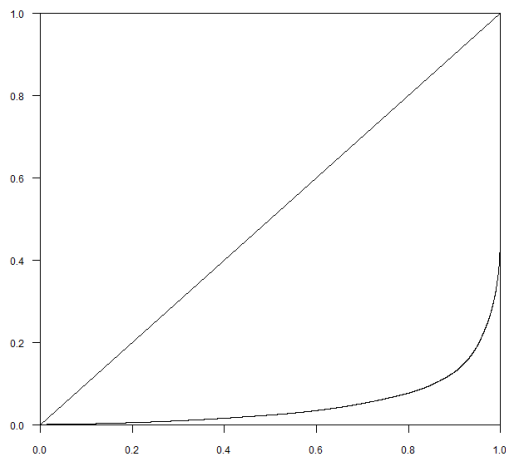
Projektek száma:	11.408 darab
Szerződésállomány értéke:	2.168.311.716.927 forint
Összes előleg:	749.180.970.287 forint
ebből EU előleg:	703.605.095.113 forint
ebből hazai előleg:	33.404.209.796 forint
Elszámolt előleg összesen:	190.801.379.583 forint
ebből EU részszámlolás:	179.692.800.508 forint
ebből hazai részszámlolás:	11.108.579.075 forint
Számlakifizetés összesen:	515.209.966.610 forint
ebből EU részelőleg:	502.135.844.813 forint
ebből hazai részelőleg:	13.074.121.797 forint

A támogatottak köre:

Jogi személyiség nélküli vállalkozás:	841 db
Jogi személyiségű non-profit szervezet:	316 db

Jogi személyiségű vállalkozás: 10.070 db
 Költségvetési szerv: 181 db

Projektek koncentrációja leszerződött összeg szerint: erősen koncentrált

Gini együttható: 0,90

Minimum: 1.000.000 forint
 1. kvartilis: 8.295.922 forint
 Medián: 15.852.672 forint
 Átlag: 190.069.400 forint
 3. kvartilis: 49.217.096 forint
 Maximum: 462.755.383.990 forint

1. kvartilisnél kevesebb: 2.852 db
 1. kvartilisnél nagyobb: 8.556 db
 Mediánnál kisebb/nagyobb: 5.704 db

Csökkenő sorrendben mennyi vállalat teszi ki az összes leszerződött összeg 50%-át?
 5 db

A legnagyobb projekt: GINOP-8.0.1-16-2016-00001

Nyertes neve: MFB Magyar Fejlesztési Bank (Alapok Alapja)⁷

Projekt megnevezése: Piaci forrásból nem, vagy nem megfelelő mértékben finanszírozott, gazdaságilag életképes projektek támogatása hitel és vissza nem térítendő támogatással kombinált pénzügyi eszköz által a GINOP 8. prioritás keretében

Leszerződött támogatás: 497.537.992.686 forint

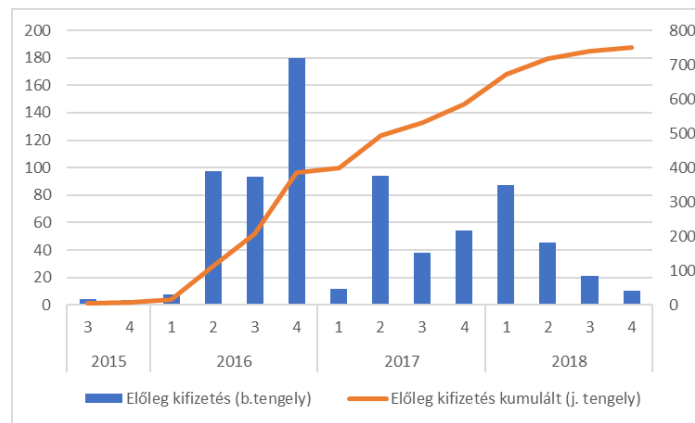
Kifizetett előleg: -

Elszámolt előleg: -

Számlakifizetés: 220.824.483.690 forint

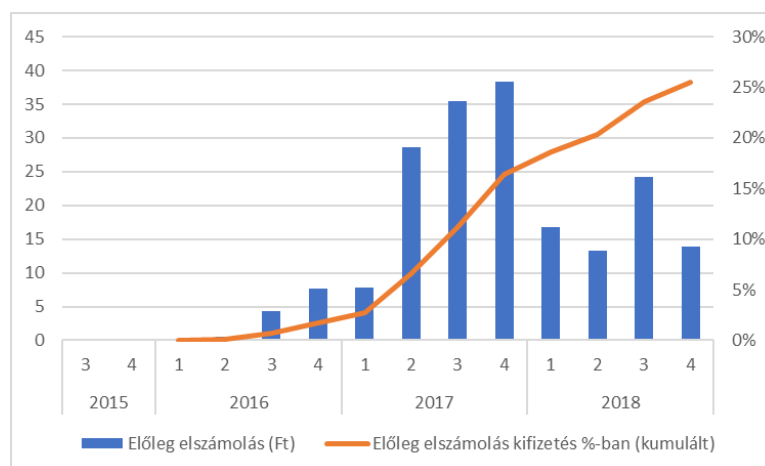
Előleg kifizetések lefutása negyedévenként (milliárd forint)

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendelete, valamint a Magyar Kormány 2017/2014 rendelete alapján a Magyar Fejlesztési Bank látja el az „alapok alapjának” nevezett funkciót, és támogatást nyújt az EU-s programokból több pénzügyi eszköznek gazdaságfejlesztésre hitel, garancia, kombinált termék vagy kockázati tőke formájában.

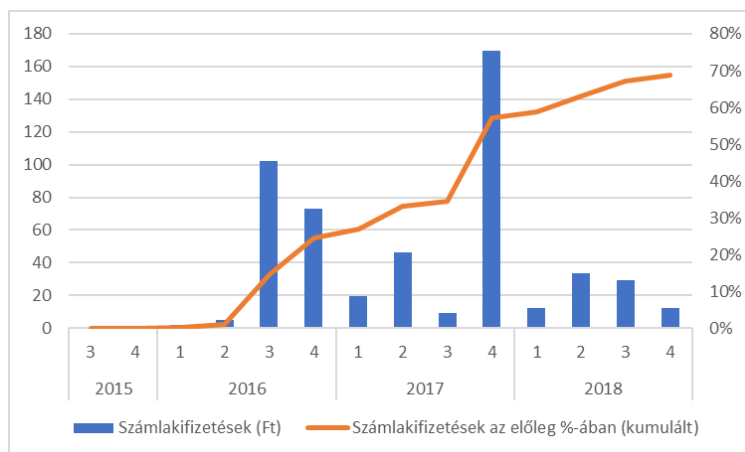
A GINOP az egyik leghamarabb elindult OP, mivel már 2015-ben is történtek csekély mértékű előlegfizetések. A program 2016 második negyedévében kapott erőre, mikor 100 milliárd forint értékben fizettek ki előlegeket. A legtöbb előleget eddig a GINOP-2 prioritásban fizették ki, mintegy 305 milliárd forintot, ami kb. 40%-a volt az összes prioritás keretén belül kifizetett előlegnek. A GINOP-1 és GINOP-2 prioritás a teljes előlegkifizetések 60%-át teszi ki.

Előleg elszámolások negyedévenként (milliárd forint)

Az előleg elszámolások üteme kiegyensúlyozottnak mondható. A kifizetett előlegek 25%-ával már elszámoltak a kedvezményezettek. A legtöbb előleggel eddig a GINOP-5 prioritásban számoltak el, ennek összege nagyjából 69 milliárd forint volt. Meg kell jegyeznünk, hogy a GINOP-4 prioritáson belül eddig nem történt elszámolás, igaz a nyertes pályázóknak fizetett előleg nagysága igen kicsi, mindössze 102 millió forint.

Számlakifizetések negyedévenként (milliárd forint)

A számlakifizetések jó ütemben haladnak, az összes előleg mintegy 70%-át már számlával elszámolták. A legnagyobb ütemben az GINOP-8 prioritás halad, ami teljes elszámolás 58%-át adja, mintegy 300 milliárd forint értékben.

Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program (IKOP)

Az OP rövid ismertetése: Az IKOP a közlekedési infrastruktúra fejlesztésével kíván hozzájárulni a gazdasági szereplők versenyképességének javulásához. A közlekedési lehetőségek bővítésével növelni kívánja a mobilitást, ami a foglalkoztatás növelésével jár. Ezen kívül a program figyelembe veszi a környezetvédelmi és energetikai innovációkat, és úgy valósítja meg beruházásait, hogy azok a környezetre a lehető legkisebb terhelést róják. Kiemelten szerepel a programban az országos TEN-T vasúthálózat fejlesztése

Az OP teljes kerete:	3.919.774.388 euró
EU támogatás:	3.331.808.225 euró (85%)
Nemzeti önrész összesen:	587.966.163 euró (15%)
ebből közfinanszírozás:	587.966.163 euró (15%)
ebből magánfinanszírozás:	0 euró (0,0%)

Beavatkozási irányok (elsődleges megvalósítású célok)

Menedzsment eszközök megvalósítása, amelybe beletartoznak az egyes szabályozási eszközök vizsgálata (pl. közúti hatóságié, vasúti műszaki) és az e-jegyrendszer: Magyarországon a közösségi közlekedés részesedése a személyszállításban jóval nagyobb, mint az EU átlaga, ezért kiemelten fontos, hogy a szolgáltatásokat az igénybevevők igényeihez igazítsák, úgy hogy az megfeleljen a modern követelményeknek.

Közlekedésbiztonsági beavatkozások a nagyvárosokban, a vasúthálózaton és a TEN-T közutakon: a TEN-t hálózat részeként jelentősen javítani szükséges a közlekedési infrastruktúrát, annak regionális és helyi elemeinek hatékonyságnövelésével. Fejleszteni szükséges az intelligens közlekedési rendszereket.

A személyszállító vasúti jármű- és autóbuszcsere: A magyar közösségi közlekedés járműállománya alavult, cseréje időszerű.

Vasúti csomópont és állomásfejlesztés: a TEN-T stratégia a vasút jelentőségének egyre nagyobb szerepet szán, így fel szükséges számolni a szűk vasúti keresztmetszeteket, fel kell újítani a jelenleg lassú pályaszakaszokat, aminek része az állomások infrastrukturális fejlesztése is, hogy a közlekedési rendszer által nyújtott szolgáltatások széles körben elérhetőek legyenek (pl.: digitális utastájékoztató stb.).

Hiányzó TEN-T törzshálózati elemek kiépítése: a megyeközpontok bekötése az országhatárokig történő eljutás elősegítéséhez, kapacitásbővítés a torlódások mérséklésére, környezeti és műszaki fenntarthatóság megvalósítása, közlekedésbiztonsági infrastrukturális fejlesztések (pl.: leállósáv építése), közlekedési információsrendszer kiépítése.

Eddig leszerződött projektek

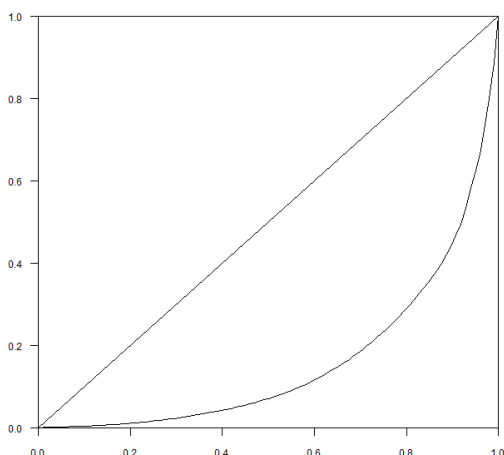
Projektek száma:	98 darab
Szerződésállomány értéke:	1.592.369.294.182 forint
Összes előleg:	943.802.559.248 forint
ebből EU előleg:	202.536.775.874 forint
ebből hazai előleg:	35.741.784.005 forint
Elszámolt előleg összesen:	307.379.185.632 forint
ebből EU részszámlolás:	215.547.958.766 forint
ebből hazai részszámlolás:	38.166.469.264 forint
Számlakifizetés összesen:	217.116.837.521 forint

ebből EU részelőleg: 132.764.071.891 forint
 ebből hazai részelőleg: 23.438.418.746 forint

A támogatottak köre:

Jogi személyiségű non-profit szervezet: 5 db
 Jogi személyiségű vállalkozás: 86 db
 Költségvetési szerv: 7 db

Projektek koncentrációja leszerződött összeg szerint: közepesen koncentrált

Gini együttható: 0,68

Minimum: 350.000.000 forint
 1. kvartilis: 1.863.644.819 forint
 Medián: 5.681.906.907 forint
 Átlag: 16.248.666.267 forint
 3. kvartilis: 16.095.575.596 forint
 Maximum: 181.106.928.977 forint

1. kvartilisnél kevesebb: 25 db
 1. kvartilisnél nagyobb: 73 db
 Mediánnál kisebb/nagyobb: 49 db

Csökkenő sorrendben mennyi vállalat teszi ki az összes leszerződött összeg 50%-át?
 8 db

A legnagyobb projekt: IKOP-1.1.0-15-2016-00003

Nyertes neve: NIF Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő zártkörűen működő Részvénytársaság

Projekt megnevezése: M30 autópálya Miskolc–Tornonyosnémeti projekt megvalósítása

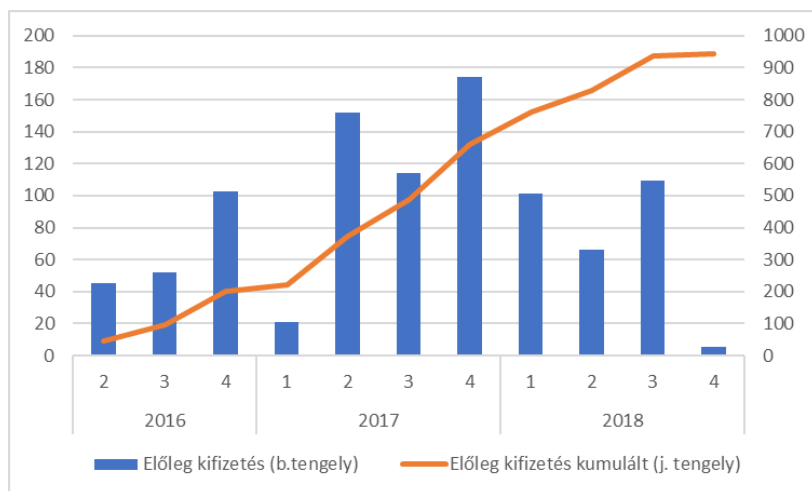
Leszerződött támogatás: 181.106.928.977 forint

Kifizetett előleg: 96.741.434.115 forint

Elszámolt előleg: 1.221.115.800 forint

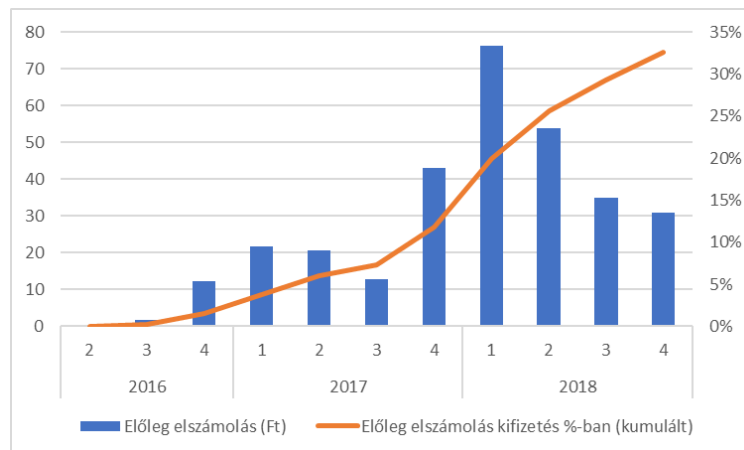
Számlakifizetés: 4.179.216.926 forint

Előleg kifizetések lefutása negyedévenként (milliárd forint)

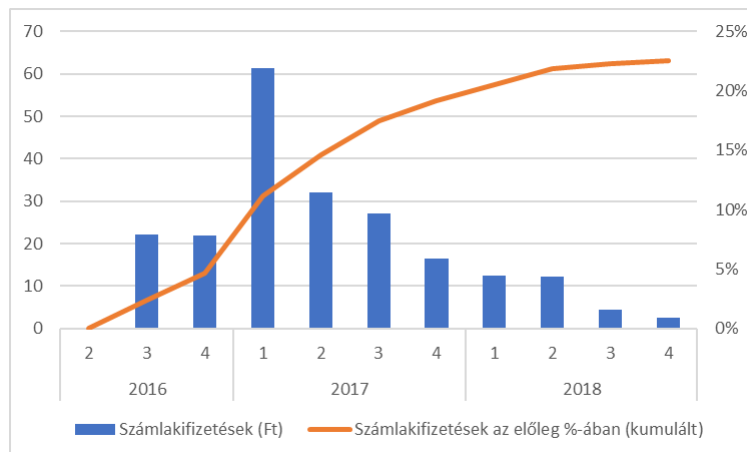
Az előlegek kifizetése erős ütemben halad, a szerződésállomány közel felét már leelőlegezték. A kifizetések leginkább 2017 második negyedévében indultak meg, és bár azóta kis mértékben lassult a dinamika, a program sajátosságai miatt (infrastrukturális fejlesztések) a nagyszámú előlegkifizetésekre továbbra számítani lehet.

Előleg elszámolások negyedévenként (milliárd forint)

Az infrastrukturális fejlesztések jellege miatt, a megvalósítási szakaszba való belépéskor a számlával való elszámolások felgyorsulnak. Ezt az IKOP keretén belül főleg 2018-tól láthatjuk, vagyis a tervezési szakasz átlagosan feltehetően egy év volt.

Számlakifizetések negyedévenként (milliárd forint)

A számlakifizetések üteme folyamatosan lassul, utoljára 2017 elején fizettek nagyobb összeget IKOP projektekre. 2018-ban a számlakifizetés lényegében megállt, ami csak részben magyarázható az infrastruktúra-fejlesztések azon sajátosságával, hogy a kivitelezés hosszabb időt vesz igénybe, amely alatt lényegi számlabenyújtás nem feltétlenül történik, csupán az alprojektek befejezése után.

Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP)

Az OP rövid ismertetése: A KEHOP nem közvetlenül gazdaságfejlesztési célokat szolgál, azonban hosszú távon hozzájárul a növekedés elősegítéséhez. A program a fenntartható fejlődés három lába közül a környezetet képviseli (a másik kettő: gazdaság és társadalom). Cél az alacsony szén-dioxid kibocsájtásra való áttérés a gazdaságban, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, valamint a környezetvédelem és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának javítása.

Az OP teljes kerete:	3.784.832.361 euró
EU támogatás:	3.217.105.883 euró (85%)
Nemzeti önrész összesen:	567.726.478 euró (15%)
ebből közfinanszírozás:	493.114.964 euró (13%)
ebből magánfinanszírozás:	74.611.514 euró (2%)

Beavatkozási irányok (horizontális célok)

Klímaváltozás kedvezőtlen hatásainak megelőzése és mérséklése, az alkalmazkodóképesség javítása: A klímaváltozáshoz való alkalmazkodást, valamint a természeti katasztrófák megelőzését szolgáló adat- és tudásbázis megteremtése, továbbá a lakosság vízkészletekkel való fenntartható gazdálkodás feltételeinek javítása, árvizek kártételei elleni védekezés feltételeinek javítása, katasztrófavédelem fejlesztése.

Erőforrás felhasználás hatékonyságának fokozása: A megújuló energiaforrások felhasználásának növelése; az energiahatékonyság és a megújuló energiaforrások alkalmazásának növelése.

Szennyezések és terhelések megelőzése és mérséklése: Elkülönített hulladékgyűjtés fejlesztése valamint a települési hulladékkezelő létesítmények hálózatának rendszerszerű fejlesztése, szennyeződésmegelőzés.

Egészséges, fenntartható környezet biztosítása: A zöld infrastruktúra fejlesztése, illetve a leromlott ökoszisztémák helyreállítása a védett illetve közösségi jelentőségű természeti értékek és területek természetvédelmi helyzetének és állapotának javítása érdekében, ivóvízminőség javítása.

Eddig leszerződött projektek

Projektek száma:	1052 darab
Szerződésállomány értéke:	1.053.596.209.129 forint
Összes előleg:	717.699.540.831 forint
ebből EU előleg:	464.005.196.061 forint
ebből hazai előleg:	70.856.308.596 forint
Elszámolt előleg összesen:	135.166.077.847 forint
ebből EU részszámlálás:	114.665.294.042 forint
ebből hazai részszámlálás:	17.365.285.695 forint
Számlakifizetés összesen:	44.247.144.748 forint
ebből EU részszámlálás:	36.537.122.278 forint
ebből hazai részszámlálás:	5.965.973.473 forint

A támogatottak köre:

Jogi személyiségű non-profit szervezet:	395 db
Jogi személyiségű vállalkozás:	31 db
Költségvetési szerv:	626 db

Projektek koncentrációja leszerződött összeg szerint: erősen koncentrált

Gini együttható: 0,75

Minimum: 9.797.980 forint

1. kvartilis: 123.003.029 forint

Medián: 217.800.734 forint

Átlag: 1.001.517.309 forint

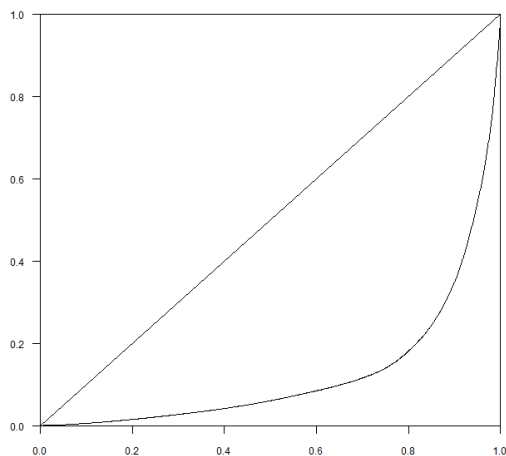
3. kvartilis: 633.982.498 forint

Maximum: 27.296.659.117 forint

1. kvartilisnél kevesebb: 263 db

1. kvartilisnél nagyobb: 789 db

Mediánnál kisebb/nagyobb: 526 db

Csökkenő sorrendben mennyi vállalat teszi ki az összes leszerződött összeg 50%-át?
63 db

A legnagyobb projekt: KEHOP-1.4.0-15-2016-00011

Nyertes neve: Országos Vízügyi Főigazgatóság

Projekt megnevezése: VTT Felső-Tisza árvízvédelmi rendszerének kiépítése, Tisza-Túr tározó

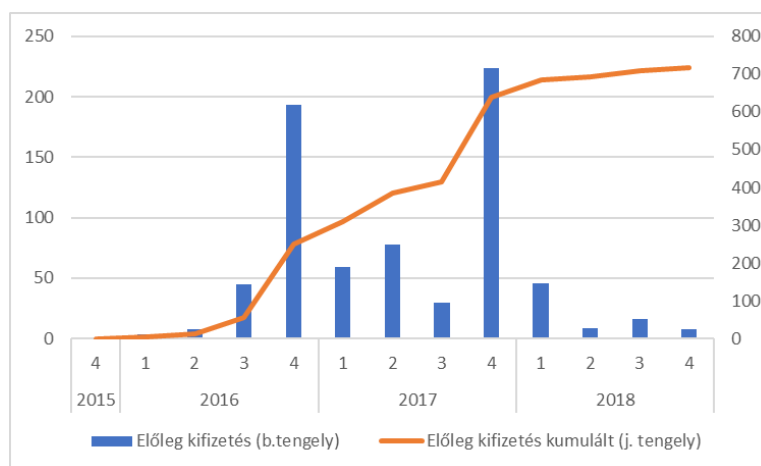
Leszerződött támogatás: 27.296.659.117 forint

Kifizetett előleg: 12.226.919.834 forint

Elszámolt előleg: 842.657.369 forint

Számlakifizetés: 0 forint

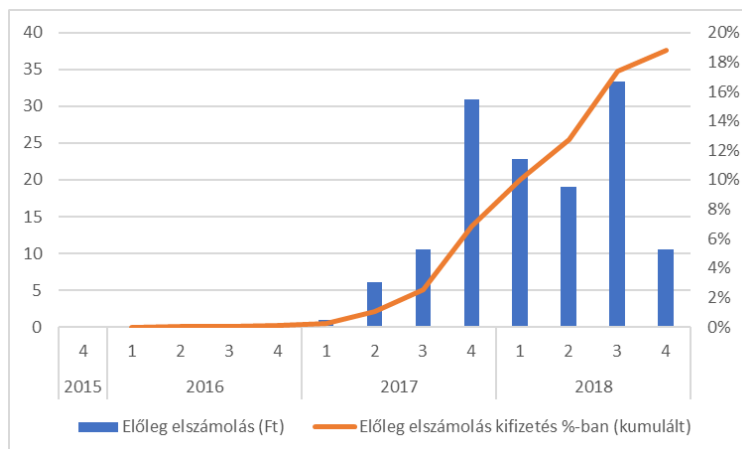
Előleg kifizetések lefutása negyedévenként (milliárd forint)

Az előlegkifizetések a programban lassan haladnak, 2016 és 2017 utolsó negyedéveitől eltekintve a negyedéves előlegfizetések összege csak két esetben érte el az 50 milliárd forintot, pedig a rendszerben még 300 milliárd forintnyi előleget még nem fizettek ki a leszerződött

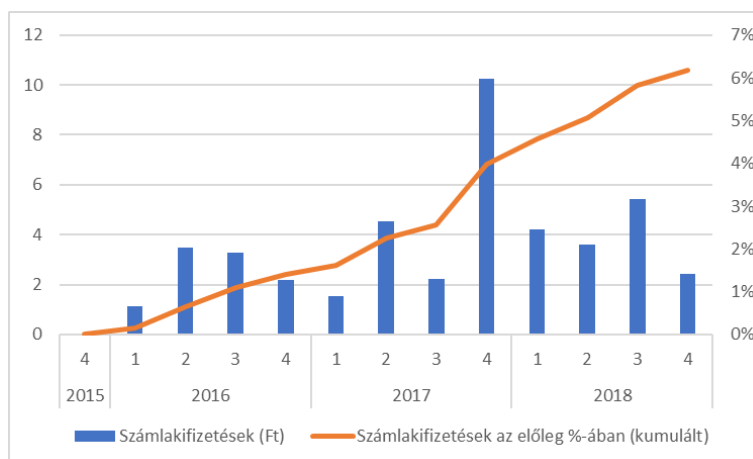
összegekből. Az előlegfizetések eddig leginkább a KEHOP-5 prioritásban történtek, de a KEHOP-1 prioritási tengely is nagyjából hasonló arányban kapott előleget.

Előleg elszámolások negyedévenként (milliárd forint)

Az elszámolások jó ütemben haladnak. A KEHOP-5 prioritási tengelyen belül a kifizetett előleg 45%-ával már elszámoltak a nyertes pályázók. Leginkább a KEHOP-3 prioritásban van lemaradás.

Számlakifizetések negyedévenként (milliárd forint)

A számlakifizetések bár lassan, de kedvező ütemben haladnak, igaz 2017 negyedik negyedéve óta nem történt jelentősebb számlakifizetés. A kifizetésekből a KEHOP-2-es prioritás részesült a legjobb, az összes számlakifizetés 53%-a ebben a prioritásban teljesült.

Közigazgatás- és közszolgáltatásfejlesztési Operatív Program (KÖFOP)

Az OP rövid ismertetése: a program kiemelt célja az egyszerűsítés és hatékonyságnövelés, amely kihat a közigazgatás, az állam által működtetett közszolgáltatások valamennyi területére: a feladatok áttekintésére és racionalizálására, az intézményrendszer egyszerűsítésére, valamint az eljárások áttekinthetőbbé, hatékonyabbá tételére, valamint a közszolgáltatásban dolgozók képzettségének és motiváltságának javítására.

Az OP teljes kerete:	935.138.140 euró
EU támogatás:	794.773.905 euró (85%)
Nemzeti önrész összesen:	140.364.235 euró (15%)
ebből közfinanszírozás:	140.364.235 euró (15%)
ebből magánfinanszírozás:	0 euró (0%)

Beavatkozási irányok (tevékenységek)

- *Szervezeti hatékonyság növelés és racionalizálás*
- *Hatékonyabb emberi erőforrás menedzsment és a közigazgatási dolgozók kompetenciáinak fejlesztése*
- *Az állam közszolgáltató szerepének erősítése a közszolgáltatások fejlesztésének koordinálásával*
- *E-közigazgatás fejlesztése*
- *Közbeszerzési rendszer reformja*

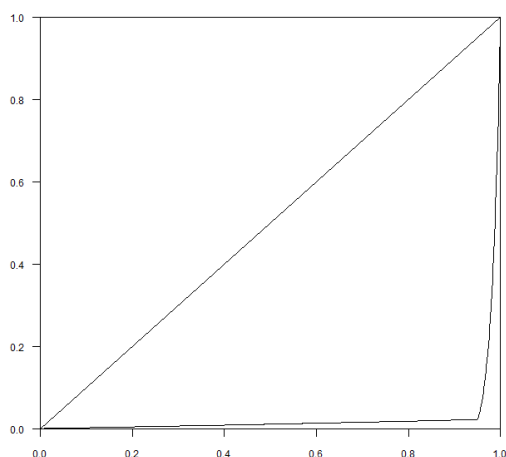
Eddig leszerződött projektek

Projektek száma:	1.259 darab
Szerződésállomány értéke:	364.663.903.363 forint
Összes előleg:	187.582.745.929forint
ebből EU előleg:	69.150.502.034forint
ebből hazai előleg:	17.107.842.849 forint
Előleg elszámolás összesen:	81.369.324.415 forint
ebből EU részelszámolás:	41.193.504.358 forint
ebből hazai részelszámolás:	10.367.344.627 forint
Számlakifizetés összesen:	130.876.663.440 forint
ebből EU részelőleg:	68.852.503.477forint
ebből hazai részelőleg:	18.036.499.208 forint

A támogatottak köre:

Jogi személyiségű non-profit szervezet:	6 db
Jogi személyiségű vállalkozás:	10 db
Költségvetési szerv:	1.243 db

Projektek koncentrációja leszerződött összeg szerint: rendkívül koncentrált

Gini együttható: 0,94

Minimum: 3.562.564 forint
 1. kvartilis: 6.000.000 forint
 Medián: 6.993.889 forint
 Átlag: 289.645.674 forint
 3. kvartilis: 7.000.000 forint
 Maximum: 17.883.612.976 forint

1. kvartilisnél kevesebb: 208 db
 1. kvartilisnél nagyobb: 753 db
 Mediánnál kisebb/nagyobb: 629 db

Csökkenő sorrendben mennyi vállalat teszi ki az összes leszerződött összeg 50%-át?
 15 db

A legnagyobb projekt: KÖFOP-1.0.0-VEKOP-15-2016-00008

Nyertes neve: Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökség

Projekt megnevezése: Az önkormányzati ASP rendszer továbbfejlesztése és országos kiterjesztése (ASP 2.0)

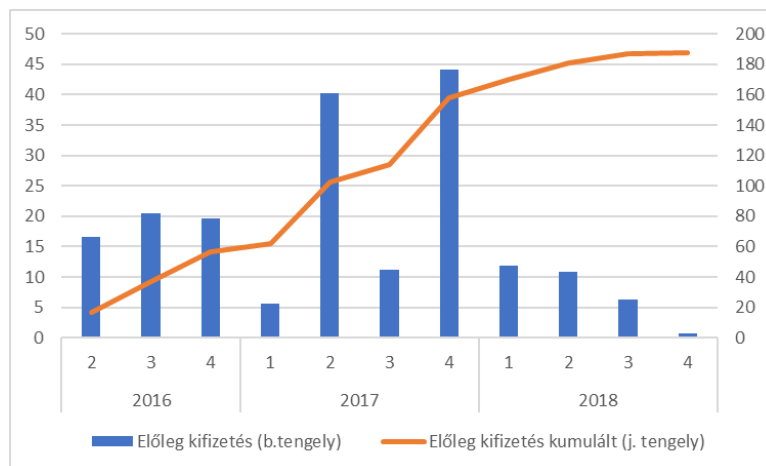
Leszerződött támogatás: 17.883.612.976 forint

Kifizetett előleg: 8.487.457.863 forint

Elszámolt előleg: 3.065.658.915 forint

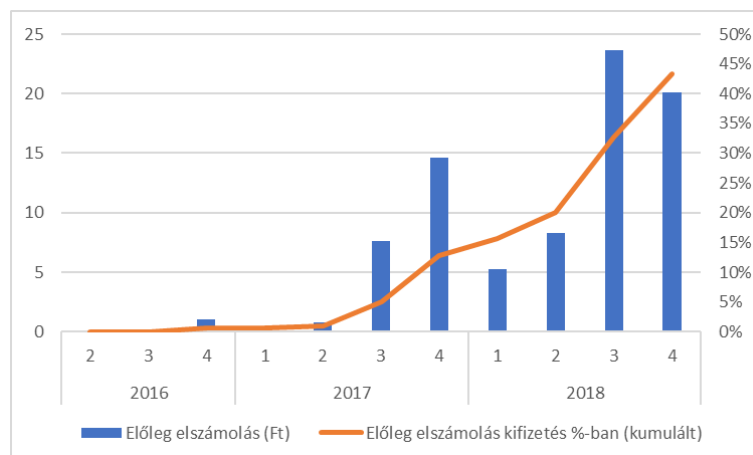
Számlakifizetés: 6.067.024.926 forint

Előleg kifizetések lefutása negyedévenként (milliárd forint)

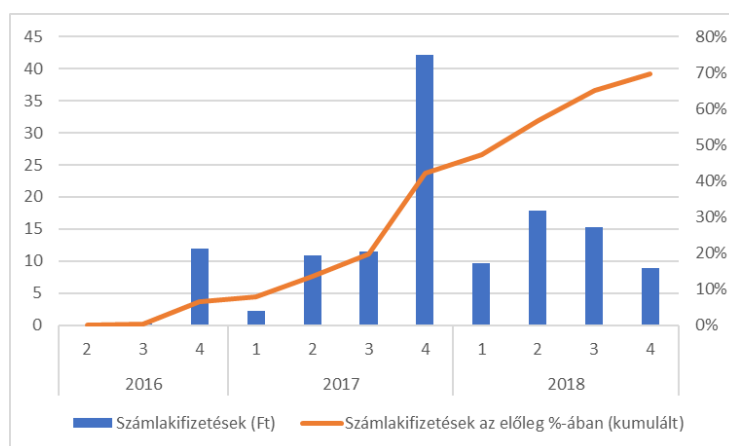
A KÖFOP program előlegfizetése az előző két évben rendkívül dinamikus volt, azonban az idei évben az előlegek kifizetése jelentősen lelassult, ami részben a kivitelezés időigényességéből is fakad, továbbá abból, hogy a nagy projektek (az OP erősen koncentrált) esetében az előlegeket hamar kifizették. Elsősorban a KÖFOP-3 prioritás keretén belül hívták le a legtöbb előleget, azonban összehasonlítva a többi operatív programmal, a KÖFOP-on a prioritások előleg szerinti megoszlása viszonylag egyenletes.

Előleg elszámolások negyedévenként (milliárd forint)

Az előleg elszámolás leginkább a 2018-as évben pörögtek fel, a második legtöbb elszámolást, a tanulmány íráskor még tartó negyedik negyedévben nyújtották be. A prioritások közötti megoszlás nagyjából megegyezik az előleg kifizetéseknél leírtakkal, vagyis itt is a KÖFOP-3 keretén belül számolták el a legtöbb előleget.

Számlakifizetések negyedévenként (milliárd forint)

A számlakifizetések elszámolása is rendkívül dinamikusán halad, a kifizetett előlegnek már közel 70%-ában történt számlakifizetés. Ezért a továbbiakban a számlakifizetések erőteljes lassulásával lehet kalkulálni.

Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP)

Az OP rövid ismertetése: a program fő célja a gazdasági növekedést segítő helyi és térségi fejlesztések megvalósítása. További célja a foglalkoztatás növelése, az éghajlatvédelem és fenntartható energiagazdálkodás, valamint küzdelem a szegénység és társadalmi kirekesztés ellen. Mindezeket a policentrikus és kiegyensúlyozott területi fejlődés elősegítésén és az integrált fejlesztés ösztönzésén keresztül kívánja elérni a városokban, a vidéki és sajátos adottságú régiókban.

Az OP teljes kerete:	3.970.875.052 euró
EU támogatás:	3.389.963.001 euró (85%)
Nemzeti önrész összesen:	580.912.051 euró (15%)
ebből közfinanszírozás:	576.450.829 euró (14,5%)
ebből magánfinanszírozás:	4.461.222 euró (0,5%)

Beavatkozási irányok (célkitűzések)

Nők munkaerőpiaci részvételének ösztönzése: elsősorban a gyermekgondozási létesítmények bővítésén keresztül.

Szegénység csökkentése: direkt módon az alapellátást nyújtó közszolgáltatások infrastrukturális feltételeinek fejlesztésével, a hozzáférés javításával és a szociális városrehabilitációs intézkedésen keresztül.

Aktív munkaerőpiaci intézkedések: a foglalkoztatottság javítása képzéseken keresztül.

Energiahatékonyság javítása: önkormányzatok számára.

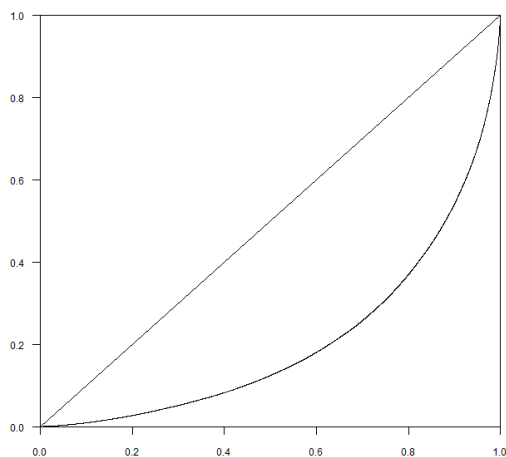
Eddig leszerződött projektek

Projektek száma:	5.114 darab
Szerződésállomány értéke:	1.019.896.939.766 forint
Összes előleg:	918.469.809.108 forint
ebből EU előleg:	804.555.282.348 forint
ebből hazai előleg:	112.601.057.638 forint
Előleg elszámolás összesen:	103.744.612.285 forint
ebből EU részelszámolás:	90.994.032.589 forint
ebből hazai részelszámolás:	12.750.579.696 forint
Számlakifizetés összesen:	11.660.674.038forint
ebből EU részelőleg:	10.305.856.188 forint
ebből hazai részelőleg:	1.354.817.850 forint

A támogatottak köre:

Jogi személyiségű non-profit szervezet:	240 db
Jogi személyiségű vállalkozás:	35 db
Költségvetési szerv:	4.839 db

Projektek koncentrációja leszerződött összeg szerint: közepesen koncentrált

Gini együttható: 0,59
 Minimum: 1.500.000 forint
 1. kvartilis: 50.000.000 forint
 Medián: 99.170.724 forint
 Átlag: 199.432.331 forint
 3. kvartilis: 219.993.148 forint
 Maximum: 5.599.000.000 forint

1. kvartilisnél kevesebb: 1.275 db
 1. kvartilisnél nagyobb: 3.740 db
 Mediánnál kisebb/nagyobb: 2.557 db

Csökkenő sorrendben mennyi vállalat teszi ki az összes leszerződött összeg 50%-át?
 613 db

A legnagyobb projekt: TOP-1.3.1-15-BO1-2016-00001

Nyertes neve: Magyar Közút Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság

Projekt megnevezése: Közlekedésfejlesztés Borsod megyében 1.

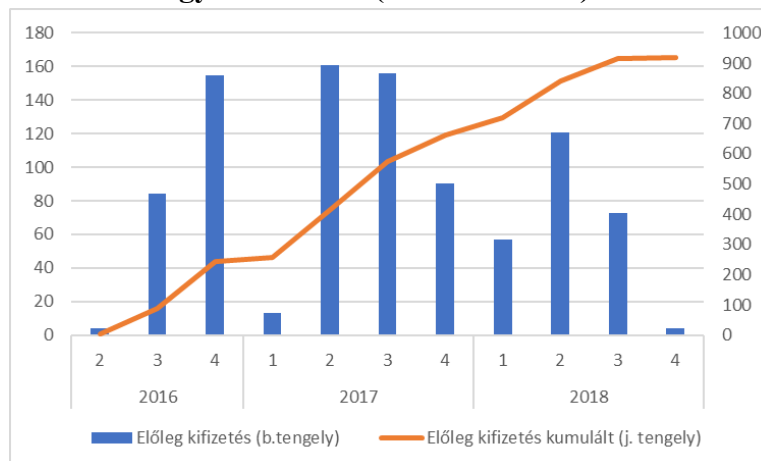
Leszerződött támogatás: 5.599.000.000 forint

Kifizetett előleg: 5.533.598.350 forint

Elszámolt előleg: 1.804.733.659 forint

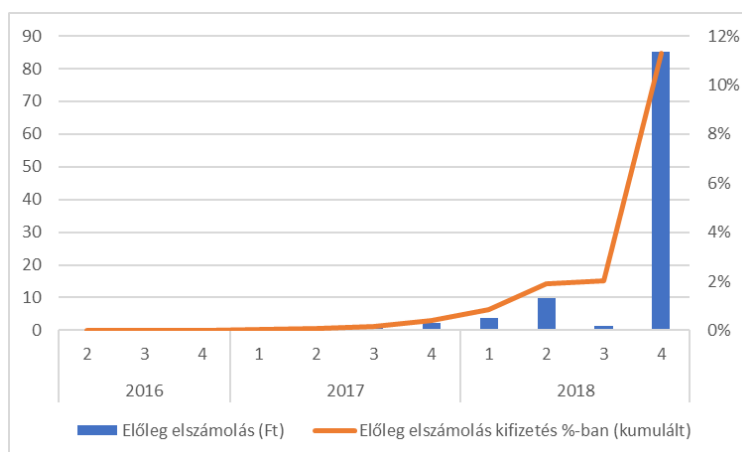
Számlakifizetés: 0 forint

Előleg kifizetések lefutása negyedévenként (milliárd forint)

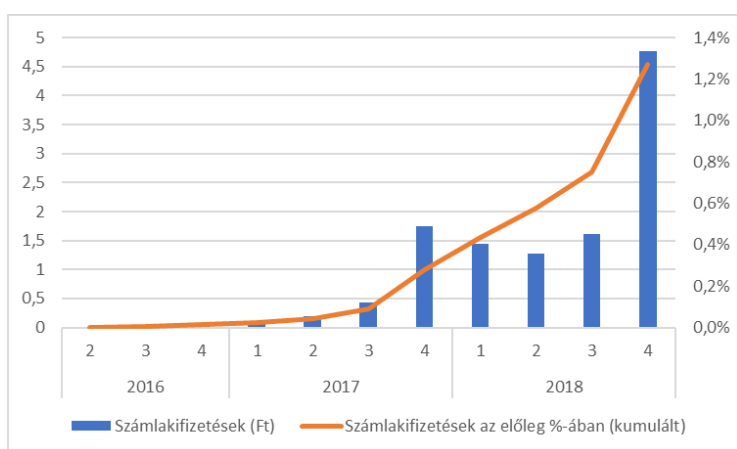
A nyertes pályázatok számára folyósított előlegek gyors ütemben kezdődtek a 2016-os közepén. Némi lassulással ugyan, de az ütem továbbra is rendkívül gyors, egy negyedévben az esetek többségében 100 milliárd forint feletti a kifizetés. Elsősorban a TOP6-os (282 milliárd) és a TOP1-es (257 milliárd) prioritásokban történtek az előlegkifizetések. Ehhez képest a TOP4-ben történt 45 milliárd forintos kifizetés eltörpül.

Előleg elszámolások negyedévenként (milliárd forint)

Az előleg rendkívül dinamikus kifizetési ütemeihez képest a elszámolások egészen az idei év utolsó negyedévéig lényegében nem történtek, ám ekkor is csupán 80 milliárd forint értékben, ami elenyésző, mindösszesen 10%-a a teljes előlegkifizetésnek. Az elszámolások is többségükben a TOP6-os és TOP1-es prioritásokban történtek, miközben a TOP7-ben szinte alig volt valami – mindössze 96 millió forintot számoltak el, pedig 658 millió forintnyi előleget utaltak el ebben a prioritásban.

Számlakifizetések negyedévenként (milliárd forint)

A számlakifizetések nagyon rossz állapotban vannak, a teljes előlegnek csupán 1,3%-ában történt meg az elszámolás.

Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program (VEKOP)

Az OP rövid ismertetése: Annak ellenére, hogy a közép-magyarországi régió (KMR) az egyetlen olyan régió az országban, amelynek fejlettsége az EU átlag felett van, a területi egyenlőtlenségek igen nagyok. A régióban a társadalmi leszakadás veszélyével leginkább érintett célcsoportok által lakott összefüggő területeket a Ceglédi, a Dabasi, Monori, Nagykátai valamint a Szobi járásokban találhatók. A KMR-ben szükséges a foglalkoztatási helyzet javítása, továbbá olyan infrastrukturális fejlesztések javasoltak, amelyek hozzájárulnak a társadalmi, gazdasági kohézió erősítéséhez.

Az OP teljes kerete:	927.406.878 euró
EU támogatás:	463.703.439 euró (50%)
Nemzeti önrész összesen:	463.703.439 euró (50%)
ebből közfinanszírozás:	306.350.003 euró (33%)
ebből magánfinanszírozás:	157.353.436 euró (22%)

Beavatkozási irányok (stratégiai célok)

A regionális gazdasági teljesítmény intelligens és fenntartható növelése: tudásgazdaság, innováció, vállalkozói környezet, a kis- és középvállalkozások fejlesztése, turizmus, infokommunikációs beruházások támogatása.

A foglalkoztatás növelését segítő társadalmi környezet fejlesztése: napközbeni gyermekellátást biztosító intézmények, foglalkoztatás növelését támogató programok, oktatási és képzési rendszerek fejlesztése.

A versenyképességet és a társadalmi együttműködést is szolgáló közösségi fejlesztések egy élhetőbb környezet kialakulása érdekében: a lakosság és a közlekedés energiahatékonyságának növelése, városrehabilitációs fejlesztések, társadalmi együttműködés erősítése, a közigazgatás és közszolgáltatások működésének javítása, természetvédelem.

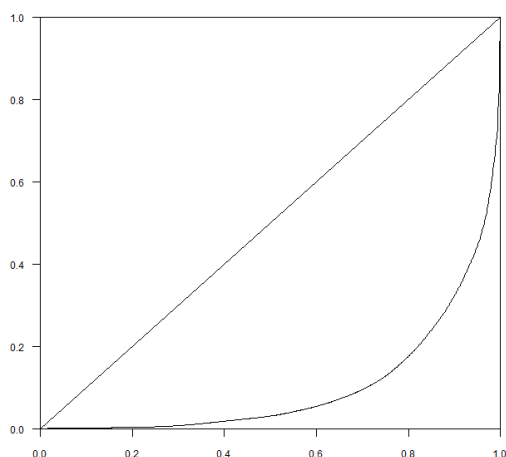
Eddig leszerződött projektek

Projektek száma:	763 darab
Szerződésállomány értéke:	154.998.244.765 forint
Összes előleg:	79.478.337.643 forint
ebből EU előleg:	47.499.957.049 forint
ebből hazai előleg:	31.743.615.088 forint
Előleg elszámolás összesen:	5.235.660.590 forint
ebből EU részelszámolás:	2.764.186.397 forint
ebből hazai részelszámolás:	2.471.474.193 forint
Számlakifizetés összesen:	13.930.717.927 forint
ebből EU részelőleg:	9.794.648.346 forint
ebből hazai részelőleg:	4.136.069.581 forint

A támogatottak köre:

Jogi személyiség nélküli vállalkozás:	129 db
Jogi személyiségű non-profit szervezet:	42 db
Jogi személyiségű vállalkozás:	339 db
Költségvetési szerv:	193 db

A projektek koncentrációja leszerződött összeg szerint: erősen koncentrált

Gini együttható: 0,79

Minimum: 1.507.416 forint
 1. kvartilis: 8.337.266 forint
 Medián: 30.400.201 forint
 Átlag: 203.143.178 forint
 3. kvartilis: 160.737.095 forint
 Maximum: 17.800.000.000 forint

1. kvartilisnél kevesebb: 191 db
 1. kvartilisnél nagyobb: 572 db
 Mediánnál kisebb/nagyobb: 381 db

Csökkenő sorrendben mennyi vállalat teszi ki az összes leszerződött összeg 50%-át?
 27 db

A legnagyobb projekt: VEKOP-8.1.1-15-2015-00001

Nyertes neve: Pénzügyminisztérium

Projekt megnevezése: Út a munkaerőpiacra

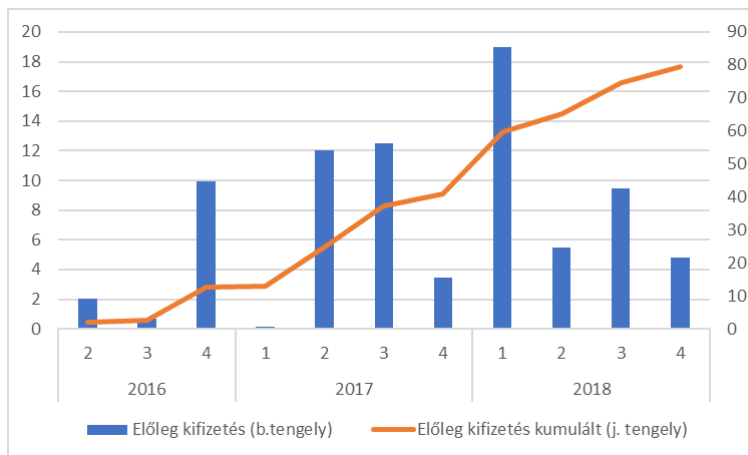
Leszerződött támogatás: 17.800.000.000 forint

Kifizetett előleg: 1.456.000.000 forint

Elszámolt előleg: 1.456.000.000 forint

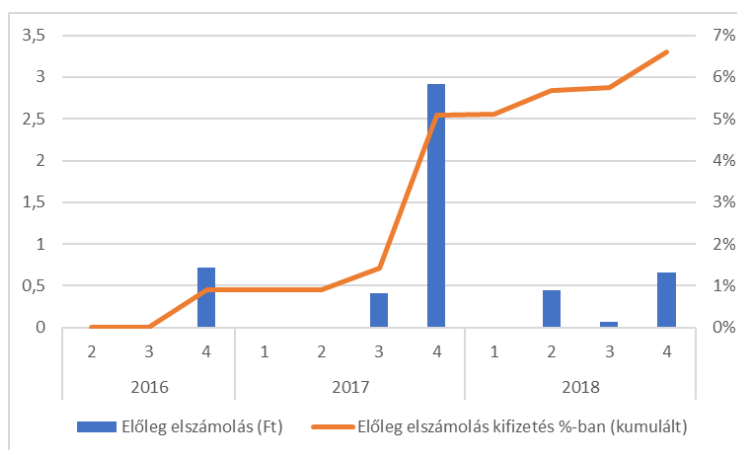
Számlakifizetés: 4.094.574.712 forint

Előleg kifizetések lefutása negyedévenként (milliárd forint)

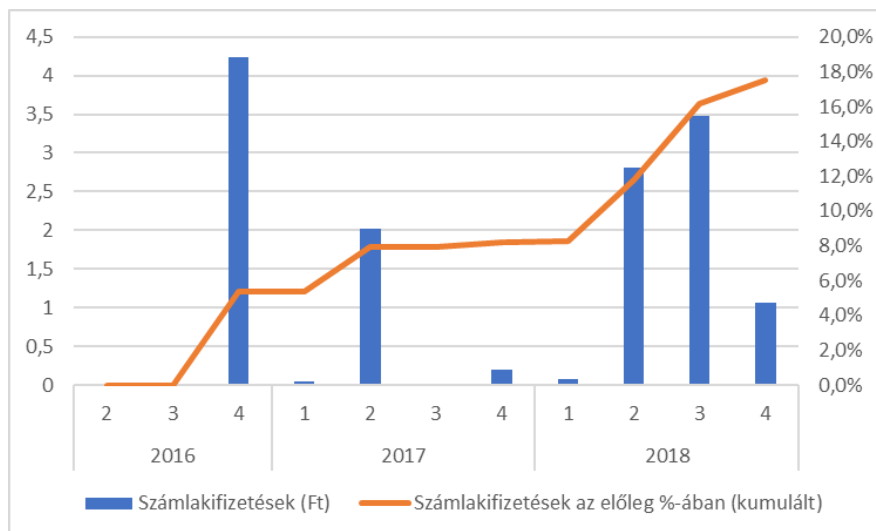
A VEKOP előlegfizetések nagyon egyenlőtlenül haladnak, és a leszerződött támogatásoknak eddig csupán a felét fizették ki. A legtöbb kifizetés eddig a VEKOP-2 prioritás keretében történt, mintegy 27,5 milliárd forint értékben, ez a teljes előlegkifizetések 35%-át teszi ki. Ezen, illetve a VEKOP-6 prioritáson (17 milliárd forint előlegkifizetés) kívül egy prioritásban sem fizettek ki 10 milliárd forintnál nagyobb előleg az elmúlt közel 3 évben.

Előleg elszámolások negyedévenként (milliárd forint)

Az előleg elszámolások rendkívül rosszul haladnak, csupán egy negyedévben történt számottevő nagyságú elszámolás, a többi negyedévben pedig nem érte el az egy milliárd forintot. A VEKOP-8 prioritásban csak a Pénzügyminisztérium számolt el (4 milliárd forinttal), ezen kívül a VEKOP-6 és VEKOP-7 prioritásokban történt kb. fél millió forintnyi elszámolás, a VEKOP-2 prioritásban 200 millió, a többi prioritásban pedig az elszámolás mértéke nem érte el a 100 millió forintot sem.

Számlakifizetések negyedévenként (milliárd forint)

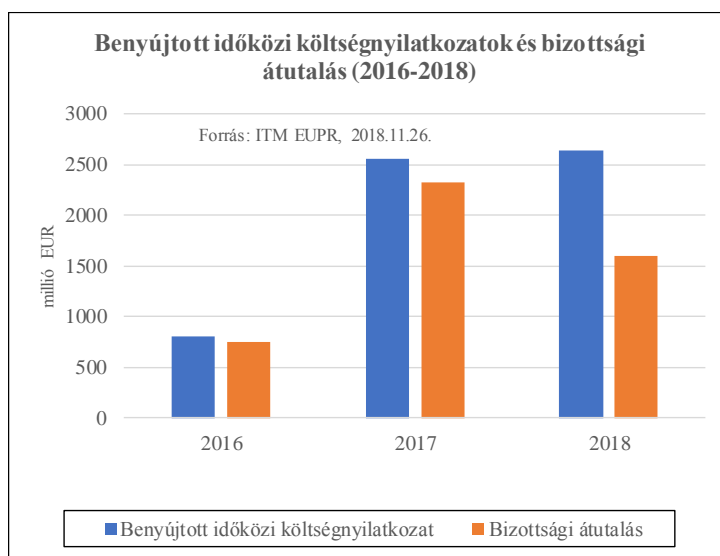

A számlakifizetések hasonlóan hektikus ütemben történnek, mint az előleg kifizetések. Eddig a teljes előlegnek csak 18%-ával tudtak számla ellenében elszámolni, ez a többi operatív programhoz képest közepesen rossz eredmény. A VEKOP-8 keretében 5, a VEKOP-1 keretében eddig 4 milliárd forintnyi értékben történt számlaelszámolás, de 1 milliárd forint felett van az összes számlakifizetés a VEKOP-2 (1,2 milliárd) és a VEKOP-5 (3,3 milliárd) esetében is. A többi prioritásban ez nem éri el a 100 millió forintot.

4. Az EU támogatások befolyása a folyó költségvetésbe

Mint a 2 fejezetben bemutattuk, 2018 november végéig az európai uniós fejlesztési keret 104 százaléka lekötésre került, s a megítélt támogatások gyakorlatilag le is lettek szerződve. Ezekre a szerződésekre a szerződött érték, több mint fele, 58 százaléka már kifizetésre került előleg vagy kifizetett számla formájában. A kifizetett összeg 59 százaléka olyan támogatási előleg, amellyel még nem lett elszámolva, tehát nem tudni, milyen teljesítés van mögötte. A költségvetés szempontjából nem közömbös, hogy a magyar kormány által megelőlegezett fejlesztési források esetében milyen arányban sikerült az uniós támogatást lehívni.

8. ábra: Az uniós támogatások elszámolásának alakulása 2016-18 között (2018 november végéig)

Megjegyzés: Kezdeti előfinanszírozás 2014-2016, illetve éves előleg 2016-2018 között.

Az európai kohéziós költségvetésből várható forráskelethez viszonyítva a magyar lehívások viszonylag jól állnak. A 2016-ban benyújtott időközi költségnyilatkozatok 92 százaléka, a 2017-ben 91 százaléka, 2018-ban (eddig adataink szerint) mintegy 60 százaléka kifizetésre került. Ez azt jelenti, hogy 2016-2018 időszakban a Bizottságnak benyújtott magyar időközi költségnyilatkozatok 77,7 százaléka kifizetésre került. Kérdés, hogy az év utolsó hónapjában mennyi átutalás érkezik Brüsszelből, mivel az előző években is az utalások jelentős része az év végén történt.

Operatív programként azonban különböző a helyzet. Míg a programok egy jó része az átlag körül teljesít, addig néhány program (az EFOP, a TOP, a MAHOP) esetében jelentős az elszámolás tervezett előrehaladásához képesti lemaradás, és ezek esetében az ITM is forrásvesztéstől tart. Míg az EFOP esetében a támogatási keret 97 százaléka, a TOP esetében 91 százaléka leszerződött támogatás, a MAHOP (ami egy kis összegű program) esetében ez az arány csak 31 százalék. A kifizetett összeghez képest el nem számolt előleg is ezen programok esetében különösen magas (Lásd 3. táblázat.)

A teljes programkerethez képest az EFOP esetében a támogatási keret 9,8%-a lett a Bizottság által átutalva, a TOP esetében 1,2%, a MAHOP esetében pedig 0%. Az operatív programok átlaga ebben a vonatkozásban 18,6%. (Lásd 4. táblázat.) A benyújtott költségnyilatkozatok az operatív programok átlagában a keret 24%-át fedik le, itt is a TOP, a MAHOP és az EFOP teljesít jóval az átlag alatt. A viszonylag gyengén teljesítő programok közé tartozik a KEHOP is.

3. táblázat: Benyújtott költségnyilatkozat és Bizottsági átutalás operatív programonként

OP	Összesen (2016-18) millió EUR		%			
	Benyújtott időközi költségnyilatkozat	Bizottsági átutalás	Bizottsági átutalás/ benyújtott időközi költségnyilatkozat %-ában	Időközi ktg. ny.+ előleg átutalás a keret %-ában	Időközi ktg. nyilatkozat a keret %-ában	Időközi átutalás a keret %-ában
EFOP	368,4	254,9	69,2%	19,5%	14,1%	9,8%
GINOP	2627,9	1972,5	75,1%	40,2%	34,0%	25,5%
IKOP	1215,5	987,7	81,3%	41,9%	36,5%	29,6%
KEHOP	518,1	466,3	90,0%	21,5%	16,1%	14,5%
KÖFOP	333,9	159,3	47,7%	47,5%	42,0%	20,0%
TOP	46,1	41,5	90,0%	6,7%	1,4%	1,2%
VEKOP	89,1	80,2	90,0%	24,6%	19,2%	17,3%
MAHOP	0,4	0,0	0,0%	6,4%	1,0%	0,0%
RSZTOP	17,1	15,4	90,1%	29,2%	18,2%	16,4%
VP	791,0	688,4	87,0%	26,1%	23,1%	20,1%
Összesen	6007,6	4666,4	77,7%	29,3%	23,9%	18,6%

Forrás: Technológiai Minisztérium Monitoring és Értékelési Főosztály, EUPR (2018.11.26)

Összességében tehát az tűnik ki, ami költségvetési szempontból fontos, hogy a Bizottság felé benyújtott költségnyilatkozatokat jelentős részben sikerült elfogadtatni, s azok folyósításra kerültek. Ebben a vonatkozásban a többi kelet-közép-európai országhoz képest hasonló eredményeket értünk el⁸. A probléma tehát inkább a tekintetben merül fel, hogy míg a 2014-2020 időszakra tervezett keretet a kormány kötelezettségvállalással lekötötte, ebből a keretből kifejezetten szerény rész került elszámolásra az Európai Bizottság felé és került lehívásra. Ennek az oka, mint az előző fejezetből láttuk az, hogy maguk a kedvezményezettek nagyon lassú ütemben nyújtják be a számláikat, ami arra utal, hogy a projektek kivitelezése vontatottan halad.

A Bizottság felé benyújtott számlák terén a kockázat elsősorban abban rejlik, hogy minden fejlesztés és a hozzájuk kapcsolódó költségek elismertethető költségek lesznek-e, vagy lesznek-e és milyen arányban olyan költségek, amelyeken a költségvetés „ülve marad”.

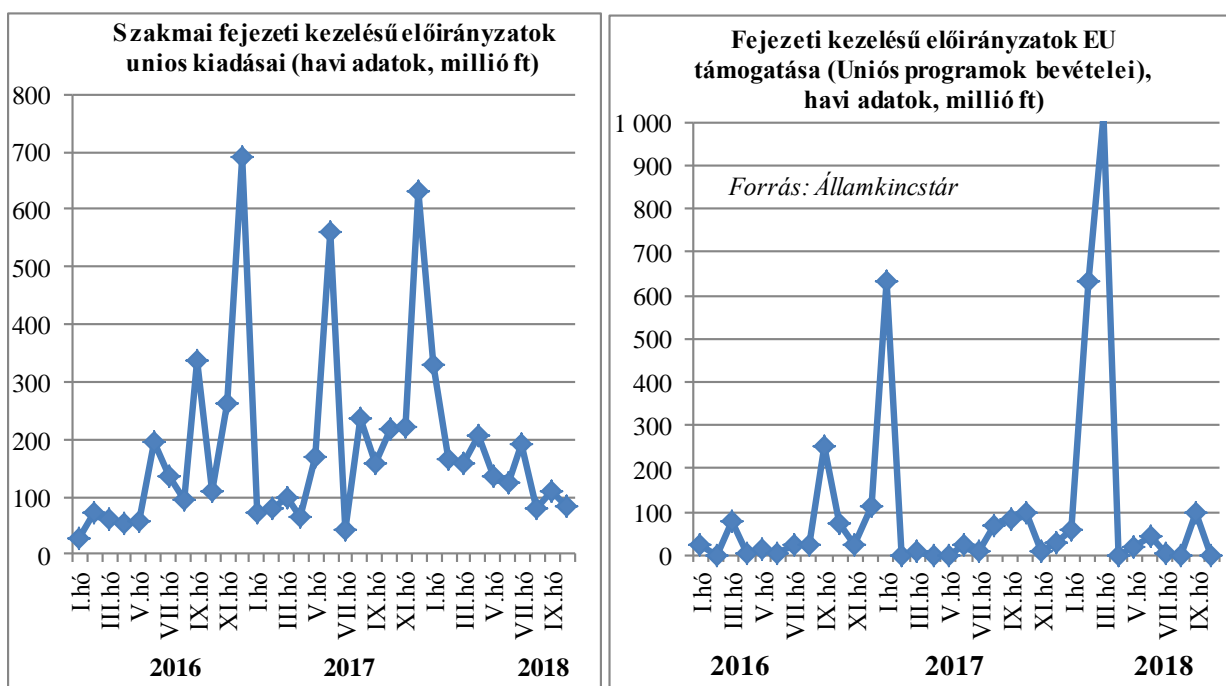
⁸ Lásd 2. ábra. Fontos újra megjegyezni, hogy az adatok többféle forrásból származnak. Lásd 1. fejezet.

5. Az uniós fejlesztési források felhasználásának közvetlen költségvetési hatásai

5.1. Közvetlen hatások

Pénzforgalmi kimutatások alapján 2016 óta az EU-támogatási rendszer finanszírozása folyamatos és halmozódó terhet jelentett a költségvetésnek. Az uniós fejlesztési források költségvetés általi előfinanszírozása 2016-ban és 2017-ben rendre mintegy 1.450 milliárd forinttal rontották a pénzforgalmi szemléletű egyenleget, 2018 első 10 hónapjában pedig 1.100 milliárd forint az EU-források finanszírozásának negatív költségvetési egyenlege.

9. ábra: Az EU fejlesztési források kiadásai és bevételei a központi költségvetésben 2016-18 között, md ft

Az első 10 hónapból természetesen még nem lehet megalapozott következtetéseket levonni, mivel, mint a 9. ábra jobboldali grafikonjából is kitűnik) az előző években is az év utolsó hónapjában folyt be az Európai Unióból az elfogadott számlák jelentős részének az ellenértéke.⁹

Mindazonáltal, az is tény, hogy az elmúlt években a tervezett uniós kiadások rendre meghaladták a tervezettet, az unióból befolyó támogatási bevételek pedig jelentős mértékben elmaradtak attól. A nagy ugrás 2016-ban történt, amikor a költségvetés eredetileg 871 milliárd forintos kiadást tervezett a Széchenyi 2020 operatív programjaira, majd ezt felemelték 1 270 milliárdra, a programok gyorsítása és a nagyarányú előlegfizetések következtében pedig a tényleges kifizetés 1.620 milliárd forint lett. A kormány számos intézkedést hozott az EU-tól

⁹ Jelentésünk írásakor még nem jelent meg a XI. havi költségvetési jelentés, azonban az ITM adataiból tudható, hogy 2018. november végéig már 510 milliárd forint folyt be a költségvetésbe, az október végi 471 milliárddal szemben (lásd az előző fejezetet).

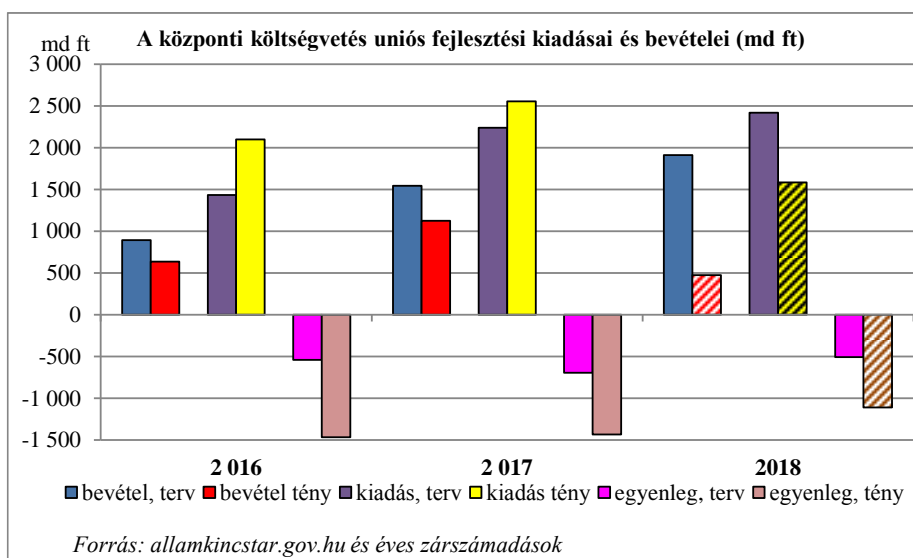
származó források gyorsabb és nagyobb mértékű lehívása érdekében, hogy az uniós finanszírozás megtorpanása ne rontsa nagyon jelentősen a 2016. évi gazdasági növekedést.

2015 novemberében a 1831/2015. (XI. 24.) Korm. határozat egyebek mellett döntött arról, hogy

- a 2014–2020 programozási időszak uniós támogatásai esetében a nyertes ajánlattevők (szállítók) 50%-os szállítói előleget kaphassanak, biztosítékmentes módon,
- az energia-megtakarító beruházások támogatásába bevonták az egyházakat, vallásfelekezeteket és vallási közösségeket, miközben a lakossági energetikai fejlesztéseket támogató forrásokat a lakosság számára csak visszatérítendő pénzügyi eszköz támogatás formájában tartotta fenn, annak érdekében, hogy a kiadások koncentrátságának növelése járuljon hozzá a források gyorsabb felhasználásához (Boldizsár et.al, 2016).
- összekapcsolta a visszatérítendő pénzügyi eszközöket és a vissza nem térítendő támogatásokat azzal, hogy a legtöbb visszatérítendő forrás mellé vissza nem térítendő EU-forrást is rendelt.
- a kiemelt infrastrukturális és derogációs projektek uniós források terhére lehetővé tette az elszámolható előkészítési költségeinek megelőlegezését
- felhívja az érintett minisztereket a kiemelt projektek azonnali megkezdésére.

A kifizetések felgyorsítása következtében az uniós transzferek központi költségvetési egyenlege 2016-ban az eredetileg tervezett mínusz 500 milliárd forintnak majdnem a háromszorosa, 1.450 milliárd lett (10 ábra).

10 ábra: A központi költségvetés uniós fejlesztési kiadásai, bevételei és egyenlege, md ft

Megjegyzés: 2018-ban a tényadatok (sátrózott oszlopok) az I-X hóra vonatkoznak, ezért nem hasonlíthatóak össze az előző (teljes) évekkel.

Továbbá, a költségvetési adatok nem csak a Széchenyi 2020, operatív programok, hanem egyéb (pl. területi együttműködési, vidékfejlesztési és halászati és egyéb uniós programok kiadási és bevételi adatait tartalmazzák. A Széchenyi 2020 jellemzően az összes kiadás és bevétel 90%-át

fedí le. 2016-ban (és elenyésző mértékben 2017-ben is) még az előző tervezési ciklushoz tartozó kiadások és bevételek is megjelennek az adatokban.

A gazdaság növekedését azonban ezekkel az intézkedésekkel 2016-ban már nem igazán sikerült felszórólíni, az éves növekedés mindössze 2,2% lett, az előző évi 3,5% után. Kiment ugyan 2016-ban a központi költségvetésből mintegy 2.100 milliárd forintnyi támogatás (ebből 1.620 milliárd a 14-20-as tervezési ciklus kohéziós politikai operatív programjaira), ennek az előrehozott támogatásnak a túlnyomó része azonban csak a következő év(ek)ben éreztette a hatását.

Mindazonáltal, a gyorsított kifizetés nem csak a problematikus gazdasági növekedési helyzetű 2016. évben történt meg, hanem – mint az előző fejezetekben láttuk – a rákövetkező években is. 2017-ben a költségvetési törvény 2.250, illetve 1.500 milliárd forint kiadást, illetve bevételt irányzott elő az EU-s fejlesztési programokhoz kapcsolódóan, a tényadat viszont rendre 2.500, illetve 1.050 milliárd forint lett. Ennek következtében a tényleges pénzforgalmi hiány a programok finanszírozásához kapcsolódóan a tervezett mintegy 700 milliárddal szemben több mint a duplája, mintegy 1.430 milliárd forint lett (10. ábra).

2018-ra vonatkozóan még csak 10 havi adatokkal rendelkezünk, amelyeket az előző év első 10 havi adataival érdemes összehasonlítani, bár a költségvetési kiadások és bevételek csak annyi szezonalitást mutatnak, hogy az év végén mindkettő meglódul, ennek mértékét számos esetleges tényező befolyásolja. Nos, ez az összehasonlítás azt mutatja, hogy 2018 első 10 hónapjában a tervezett uniós bevételek (1.911 milliárd) mindössze 25%-a folyt be (471 milliárd forint), 2017-ben pedig a tervezett bevételek 21%-a, a tényleges bevételek 29%-a folyt be január-október között. Az eltérés a két év között a bevételek terén tehát nem jelentős. Mindazonáltal, mint az esetleges tényezőkre vonatkozóan említettük, nincsen garancia arra, hogy a számlák EU-általi elfogadása és kifizetése hasonlóan történik, mint az előző évben.

Figyelemre méltó ugyanakkor, hogy 2017-ben a tervezett uniós kiadások 76%-a (a tervezettnél magasabb összegben realizált éves tényleges kiadásoknak pedig a 66%-a) valósult meg az első 10 hónapban. *2017-ben tehát az éves uniós támogatások 34%-át a költségvetés az év utolsó 2 hónapjában finanszírozta meg.* 2018-ban annyiban hasonló a helyzet, hogy idén is a tervezett uniós kiadások 65%-a történt meg az első 10 hónapban, ami – minden más feltételt és a szezonalitást változatlanak tekintve – idén is többszáz milliárd forint kiadási túllépést eredményezhetne pénzforgalmi szemléletben a költségvetésben ezen a soron. Ezt azonban most még nem lehet megállapítani, mivel, ellentétben a költségvetés uniós bevételeivel, amelyeknek a realizálódása az uniós szervektől függ, a kiadások ütemének a felgyorsítását, illetve annak mértékét részben a hazai döntéshozók határozzák meg.

Mindenesetre, az ITM 2018. december 7-diki gyorsjelentéséből az állapítható meg, hogy eddig az időpontig 1.610 milliárd forint uniós kohéziós támogatás kifizetése valósult meg 2018-ban a költségvetésből. Noha ez a kimutatás nem az összes uniós program költségét tartalmazza, ez az adat inkább azt sugallja, hogy 2018-ban nem lesz az előző évihez hasonló mértékű túllépés az uniós programok finanszírozásában, hanem akár el is maradhat attól.

5.2. Az EU forrásfelhasználás hatása a költségvetésre eredményszemléletben

Ellentétben a költségvetés pénzforgalmi szemléletű kimutatásával, a makrogazdasági statisztikákban (nemzeti számlák, EDP jelentés) az EU támogatások elszámolása eredményszemléletben történik, azaz az EU-s bevételeket akkor kell elszámolni, amikor a gazdasági tranzakciók megtörténnek, az elnyert összegeket a kedvezményezettek beruházásra vagy működési kiadásokra elköltik. Az EU forrásfelhasználás eredményszemléletű elszámolásnál nem kifejezetten operatív program szerinti vagy a még részletesebb, prioritás szintű megbontás számít, sokkal inkább, hogy melyik szektornak – a költségvetési körön belül vagy azon kívül – történt az adott kifizetés. Statisztikai értelemben a kormányzati szektor az államháztartási intézményeken kívül tartalmazza a nem-piaci termelőként működő állami és önkormányzati vállalatokat is. Ide tartoznak – többek között - a jelentős beruházásokat megvalósító NIF, Magyar Közút és MÁV Start vállalatok is. Azok a kiadások, amelyek kedvezményezettje nem a kormányzati szektorba tartozó vállalatok, nem befolyásolják a kormányzati szektor egyenlegét, ezek az összegek csak átfolyanak a költségvetésen.

A pénzforgalmi elszámolás „eredményszemléletűsítése” érdekében meg kell vizsgálni, hogy az idetartozó kifizetések előlegek vagy számlalapú kifizetések. A jelentős előleg kifizetések miatt fontos ismerni, hogy a kifizetések mekkora hányada volt előleg, illetve ezzel párhuzamosan, hogy a kifizetett előlegekből már mennyi előleggel tudtak elszámolni a kormányzati szektorba tartozó kedvezményezettek. Ezek összevetése az ún. korrekció, amely az adott időszakban kifizetett és elszámolt előlegek különbsége (az el nem számolt előlegek) (4 táblázat).

4 táblázat: Előleg kifizetés és elszámolás a kormányzati szektoron belül (az EU-által finanszírozott részre)

	Előleg kifizetés md ft(1)	Előleg elszámolás md ft (2)	El nem számolt előleg md ft (3)=(2)-(1)	előleg elszámolás/előleg kifizetés % (4)=(2)/(1)
2016	956 545	4 045	952 501	0,4
2017	1 222 820	208 450	1 014 370	17,0
2018 I-III	701 087	301 921	399 166	43,1
Összesen	2 880 453	514 416	2 366 036	17,9

Forrás: KSH

Megjegyezzük, hogy a 4. táblázatban az el nem számolt előleg a kormányzati szektorban [(3) oszlop] nem hasonlítható össze a 2. fejezetben elemzett előleg-, és előleg-elszámolási adatokkal, mivel a 4. táblázat a programok szélesebb körére vonatkozik (ideértve a 2007-13-as fejlesztési, az európai területi együttműködési (ETE) programokat, illetve egyéb korábbi programokat is). Mindenesetre, a kormányzati szektorban az előleg elszámolásnak az előleg-kifizetésekhez viszonyított aránya, mint a 4. táblázat mutatja, 17,9%, [(4) oszlop] alacsonyabb, mint a 2. fejezetben vizsgált összes Operatív Programban mért arány (23,6%). Magyarán: a kormányzati szektorba tartozó kedvezményezettek kisebb mértékben számoltak el a kapott előlegekkel 2018. harmadik negyedévéig, mint a kormányzati szektoron kívüli, vállalati vagy non-profit kedvezményezett. A 3. pontban az egyes OP-knek nyújtott kormányzati előlegek részletes vizsgálata hasonló eredményre jutott. Ezt az állítást úgy is megfogalmazhatjuk, hogy

a kormányzati kedvezményezettek olyan mértékű előlegfizetéshez jutottak, amelyeket belátható időn belül nem voltak képesek elkölteni és azokkal elszámolni.

Az előleg kifizetés és elszámolás között tehát időbeli csúszás jelentkezik, majd a számlák európai unióhoz való benyújtása, illetve a támogatások uniótól költségvetésbe való beérkezésének is jelentős az átfutási ideje. Mivel az államháztartás az európai uniós támogatásokat előfinanszírozza (minden projekt esetén egy meghatározott uniós finanszírozási arány mellett, ami általában 50-100% között mozog), így amiatt, hogy az elszámolt előlegekre illetve elszámoló bizonylat alapján történt kifizetésekre még nem érkezett az uniótól bevétel, az eredményszemléletű elszámolás érdekében szükség van a költségvetésbe még be nem érkezett bevételek úgynevezett imputálására.

5 táblázat: Az EU-fejlesztési programok pénzforgalmi költségvetési elszámolásának eredményszemléletűvé alakítása (átmenet-tábla)

Negyedév	Összes kiadás az EU-által finanszírozott részre (1)	Korrektció: az el nem számolt előlegek a kormányzat szektorban (2)	Összes kiadás az EU-által finanszírozott részre (a kormányzati szektor korrekciója után) (3)=(1)-(2)	Ebből (4)+(5)=(3)		Pénzforgalmi bevétel	Imputált bevétel
				kormányzati szektoron belül (4)	kormányzati szektoron kívül (5)		
2015Q3	506 248	42 233	464 015	374 976	89 039	136 611	327 404
2015Q4	986 543	42 707	943 836	691 442	252 394	717 555	226 281
2016Q1	136 577	-105 237	241 814	190 512	51 302	103 100	138 714
2016Q2	260 731	222 385	38 346	19 477	18 869	0	38 346
2016Q3	482 683	43 436	439 247	297 323	141 924	439 247	0
2016Q4	904 594	855 656	48 938	22 248	26 690	335 649	-286 711
2017Q1	214 341	161 939	52 402	52 402	0	52 402	0
2017Q2	675 511	187 718	487 793	488 141	-348	103 590	384 203
2017Q3	371 806	263 816	107 990	45 285	62 705	188 616	-80 626
2017Q4	910 381	458 179	452 202	298 042	154 160	570 328	-118 126
2018Q1	509 718	269 145	252 907	118 598	134 309	13 512	239 395
2018Q2	505 626	147 689	357 937	262 017	95 920	72 410	285 527
2018Q3	289 260	-17 668	306 928	230 128	76 800	127 613	179 315
Összesen	6 754 020	2 572 000	4 194 355	3 090	1 103	2 860	1 333

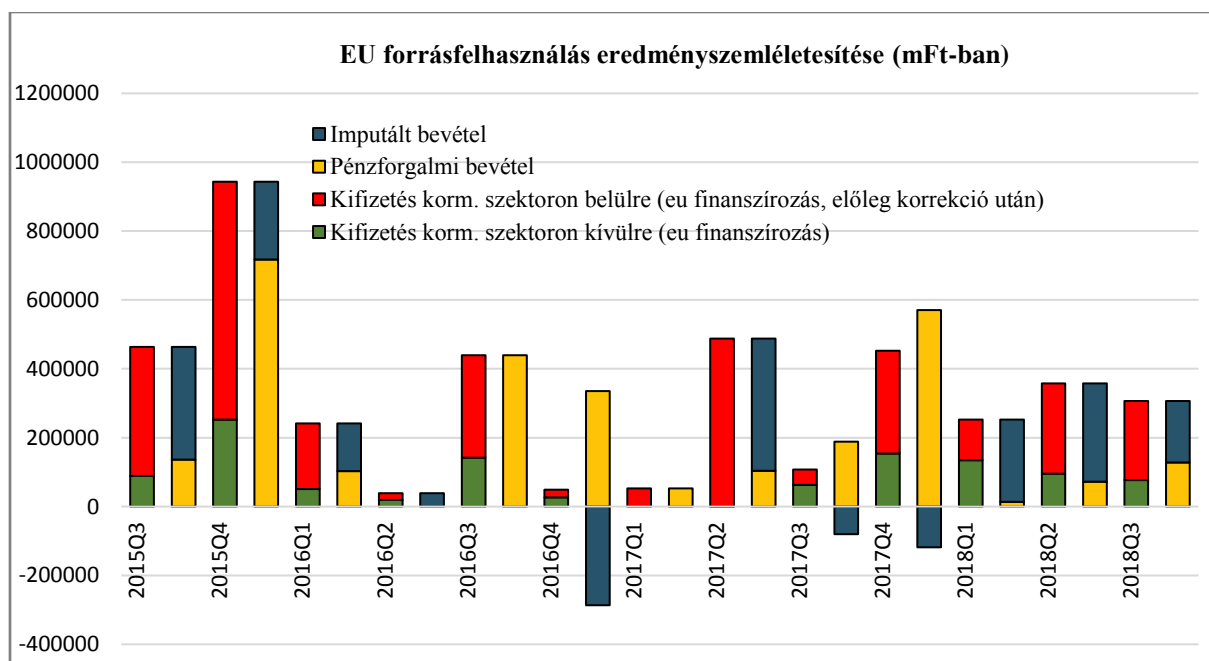
Forrás: KSH

Az imputált bevétel azt mutatja, hogy az államháztartás által előfinanszírozott, európai unió által (várhatóan) támogatott transferek mekkora részét nem fedezi a vizsgált időszakban az államháztartásba európai uniótól beérkezett bevétel. Ennek kiszámításához ismerni kell az egyes projektek unió által finanszírozási arányát, illetve az adott időszakban államháztartásba befolyt uniós bevételeket. Valamint az államháztartáson belüli kifizetések esetén az előleg kifizetések és elszámolt előlegek egyenlegét, amit az európai unió által finanszírozott kiadás nagyságából le kell vonni, erre nem számolható el imputálás sem, hiszen még ezekkel az összegekkel nem számoltak az államháztartáson belüli kedvezményezettek. A számítás a teljes kiadásból indul ki, első lépésben ezt felbontja EU-s és hazai finanszírozású részre. A következő lépésben az EU-s finanszírozású részből le kell vonni a pénzforgalmi bevételt. A fennmaradó részből le kell vonni az előleget, mert erre nem kell imputálni bevételt, hiszen a

kedvezményezettek még nem költötték el. Az így fennmaradó kiadásra valamint az előleg elszámolásra (ez statisztikailag ebben az időszakban kerül elszámolásra költségvetési kiadásnak) bevételt kell imputálni.

A kormányzati szektoron kívüli kifizetéseknel nem ilyen szigorú megkötés, itt nincs részletesen nyomon követve az előleg elszámolás menete, hanem a teljes, EU által finanszírozott kifizetésre imputálás számolható el (az uniótól érkezett bevétel függvényében). Az összes imputálás tehát ebből a két részből tevődik össze. Az imputált bevételek negyedévenkénti alakulása erősen hektikus a Brüsszeltől érkező átutalások függvényében. Előjelét és nagyságát befolyásolja az adott negyedévben uniótól beérkezett bevétel, illetve az államháztartási szerveken belül kifizetett és elszámolt előlegek különbsége is.

11. ábra: Az EU forrásfelhasználás elszámolása eredményszemléletben, a bevételek imputálásával

Forrás: KSH

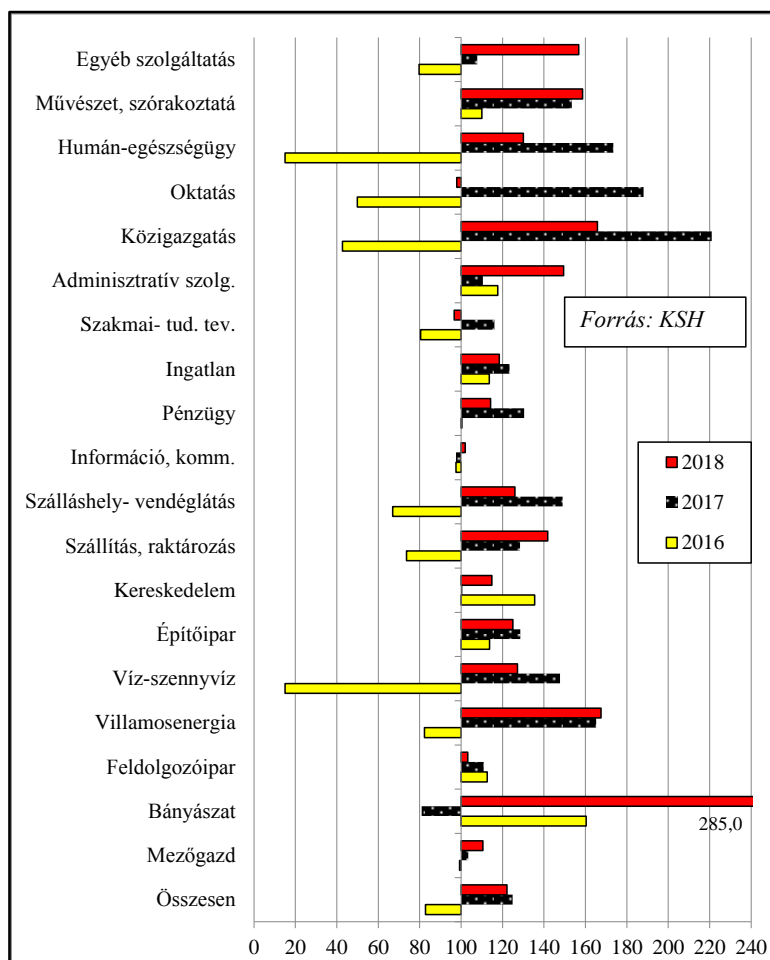
6. Az uniós fejlesztési források felhasználásának makrogazdasági hatásai

Az Európai Unió által támogatott fejlesztési projektek jelentős, azt is mondhatjuk: döntő hatással vannak a magyar gazdaság növekedésére. Ezen hatások széleskörű és részletes elemzése nem feladata ennek a tanulmánynak, itt inkább arra koncentrálnunk, hogy a nagyösszegű előleg-fizetések, amelyeket a kedvezményezettek kaptak, mennyiben gyorsították fel a projektek végrehajtását.

Fontos hangsúlyozni, hogy az EU-ból érkező támogatások nem akkor növelik a gazdasági teljesítményt, amikor a hatóság előleget fizet, hanem akkor, amikor az előleg felhasználásra kerül, azaz amikor a támogatott beruházási-fejlesztési projekt kivitelezése ténylegesen megvalósul.

Ebben az értelemben ez az időközi elemzés kevés információval rendelkezik, mivel csak azokról a gazdasági teljesítésekről van tudomásunk, amelyekről szóló számlát a kedvezményezettek már benyújtották. Ugyanakkor nem ismeretes, hogy a kifizetett előlegek mekkora részét használták fel időközben. Ezért csak nagyon durva és közelítő becslésre vállalkozhatunk a támogatások tényleges gazdasági hatásait illetően az elmúlt 2 évben.

12. ábra: A beruházások volumenindexe ágazatonként 2016 - 2018 I.-III. között

Mindenesetre, a számlák befogadása, mint láttuk, igen vontatottan halad, ami a projektek lassú kivitelezésére utal. Semmi ok nincs ugyanis arra, hogy amennyiben egy projekt, vagy annak egy része elkészül, a kedvezményezett ne lenne érdekelt a vonatkozó számla benyújtásában. Ez elsősorban a versenyszektorban működő kedvezményezettekre igaz, akik számára az előleg aránya alacsonyabb (25-50%). A költségvetési körbe tartozó kedvezményezettek esetében (ide értve az állami tulajdonú vállalatokat), ahol az előleg olykor eléri a 100%-ot, a projekt gyorsítására, a határidő betartására, és számlák benyújtására kicsi az érdekeltség.

A beruházások volumenének változása az elmúlt 2 évben meglehetősen jól követi az európai támogatások befolyásának dinamikáját (12. ábra). 2016-ban, a két ciklus közötti évben, amikor az előző ciklus projektjei már kifutottak, az újak viszont nem indultak be, a nemzetgazdasági beruházások volumene mintegy 17%-kal csökkentek. Az új programok beindulása után, 2017-ben viszont majdnem 25%-os növekedést tapasztalhattunk. Ezen belül is, a növekedés elsősorban azokban az ágazatokban volt különösen magas, amelyekben az uniós programok különösen fontos szerepet kapnak (egészségügy, oktatás, közigazgatás, víz-szennyvíz ellátás). Ezekben az ágazatokban 50-100%-os növekedés is előfordult 2017-ben. Ide tartozik a szálláshely-vendéglátás ágazat is, amely 2017-ben 50%-os beruházás-növekményt könyvelhetett el, mivel ebbe az ágazatba is számos EU-projekt irányul a GINOP operatív programon keresztül.

Hasonlóképpen, 2018 első háromnegyed évében 17%-kal nőtt a beruházások volumene. A kitüntetett ágazatok növekedése már kissé elmaradt az előző évitől (az oktatási beruházásoké kifejezetten csökkent), ami részben a bázishatással magyarázható. A 2016. évi visszaeső beruházások után könnyebb volt 25%-os növekedést elérni, mint ugyanezt megismételni a jóval magasabb bázishoz képest.

2018 első háromnegyed évében a beruházások *volumene* – a beruházási árindexszel deflálva – kb. 1.100 milliárd forinttal volt magasabb, mint az előző évben¹⁰. 2017 első háromnegyed évében a nemzetgazdasági beruházások értéke folyó áron 7.500 milliárd forintot tett ki, előző évi átlagáron 7.145 milliárd forintot, míg az előző évi folyó áras beruházások értéke 6.000 milliárd forint volt. A beruházási értékek változásának ágazatonkénti megoszlása alapján végzett becslésünk szerint a növekmény nagyobbik fele az eu-s projektekhez kapcsolódik. Emellett számos olyan projekt van, amelyik nem jár kifejezetten beruházásokkal (képzési, szociális ellátási, felzárkóztatási és egyéb humán programok).

2018 első háromnegyed évében a számla alapú kifizetések 625 milliárd forintot tettek ki, igaz, ezek között olyanok is lehettek, amelyek részben az előző évben történt teljesítéshez kapcsolódtak. 2017-ben, egész évben, 785 milliárd forint teljesítés alapú számlakifizetés történt, ebből majdnem 400 milliárd forint számla az utolsó negyedévben került benyújtásra. Ha feltételezzük, hogy 2018-ban hasonló, vagy akár erősebb, növekvő negyedéves lefutás várható, akkor 2018-ban kb. 1.000-1.200 milliárd forintnyi számla befogadása történhet meg.

¹⁰ A 2018. évi beruházások, előző évi áron mért értéke az előző évi folyó áras beruházásokhoz viszonyítva

Ez a becslés azt sugallja, hogy a beruházások növekményének kb. 2/3-a tekinthető az eu-s projektek hatásának. Emellett figyelembe kell venni ezeknek a projekteknek a foglalkoztatás és a keresetek emelkedésében kifejtett hatását is (ami azután az adóbefizetések – jövedelemadók és forgalomhoz kapcsolt adók – emelkedésében csapódik le. Összességében az becsülhető, hogy a 2018. évi 4,8%-os első háromnegyed évi gazdasági növekedésnek a nagyobbik fele, több mint 50%-a származik az eu-s projektek megvalósításából.

Ugyanakkor az EU-támogatások vontatott tényleges felhasználása azt is sugallja, hogy 2019-ben nem kell feltétlenül ezeknek a projekteknek a lassulására számítani, mivel a támogatásoknak csak egy csekély része került felhasználásra. A kedvezményezetteknel kintlévő nagyoösszegű, el nem számolt előlegek jelentős pénzügyi forrást biztosítanak a jövő évi fejlesztési kiadásokhoz is.

Felhasznált források

Boldizsár Anna – Kékesi Zsuzsa – Koroknai Péter – Sisak Balázs (2016): A magyarországi EU-transzferek áttekintése – két költségvetési időszak határán. Hitelintézeti Szemle, 15. évf. 2. szám, 2016. június, 59–87. o. <http://www.hitelintezetiszemle.hu/letoltes/boldizsar-anna-kekesi-zsuzsa-koroknai-peter-sisak-balazs.pdf>

G7 (2018): Csak a magyarok álltak rá az uniós padlóssöprésre a régióban. 2018. február 26. <https://g7.hu/allam/20180226/csak-a-magyarok-alltak-ra-az-unios-padlassopresre-a-regioban/>

ITM Monitoring és értékelési Főosztály adatközlése

Magyar Közlöny (2015): A Kormány 1831/2015. (XI. 24.) Korm. határozata a 2016. évi gazdaságnövekedés érdekében szükséges fejlesztéspolitikai intézkedésekről. Magyar közlöny 2015. évi 181. szám. 22735 oldal. <http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDEF/hiteles/MK15181.pdf>

Parlament (2017): 2017. évi C. törvény Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A1700100.TV>

1. Melléklet: A Széchenyi 2020 operatív programja és prioritásai, valamint az indikatív támogatási összegek

Operatív programok és prioritások megnevezése		Md	Ft
		(becsült)	
Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP)			
	Kkv-k versenyképességének javítása	2 499	
	Kutatás-fejlesztés és innováció		
	Infokommunikációs fejlesztések		
	Energiahatékonyság		
	Foglalkoztatás		
	Versenyképes munkaerő		
	Turizmus		
	Pénzügyi eszközök		
Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program (VEKOP)			
	Vállalkozások versenyképességének javítása	258	
	Kutatás, fejlesztés és technológiai innováció		
	Infokommunikációs fejlesztések		
	Turisztikai és természetvédelmi fejlesztése		
	Az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása		
	Települési környezet- és közszolgáltatás-fejlesztés		
	Társadalmi hozzáférést bővítő és humán erőforrás fejlesztést támogató programok		
	Foglalkoztathatóságot szolgáló programok		
	Közigazgatási és közszolgáltatási fejlesztések		
Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP)			
	Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére	1 200	
	Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés		
	Alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken		
	A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése		
	Megyei és helyi emberi erőforrás-fejlesztés, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés		
	Fenntartható városfejlesztés a megyei jogú városokban		
	Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztések		
Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program (IKOP)			
	Nemzetközi (TEN-T) közúti elérhetőség javítása	1 216	
	Nemzetközi (TEN-T) vasúti és vízi úti elérhetőség javítása		
	Fenntartható városi közlekedés fejlesztése, elővárosi vasúti elérhetőség javítása prioritás		
	TEN-T hálózat közúti elérhetőségének javítása		
Környezet és Energetikai Hatékonysági Operatív Program (KEHOP)			
	A klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás	1 161	
	Települési vízellátás, szennyvíz-elvezetés és -tisztítás, szennyvízkezelés fejlesztése		
	Hulladékgazdálkodással és kármentesítéssel kapcsolatos fejlesztések		
	Természetvédelmi és élővilág-védelmi fejlesztése		

	A megújuló energiaforrások felhasználásának növelése	
Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (EFOP)		
	Társadalmi együttműködés erősítése	952
	Infrastrukturális beruházások a társadalmi együttműködés erősítése érdekében	
	Gyarapodó tudástőke	
	Infrastrukturális beruházások a gyarapodó tudástőke érdekében	
	Pénzügyi eszközök	
Közigazgatás- és Közszolgáltatás Fejlesztési Operatív Program (KÖFOP)		
	Az adminisztratív terhek csökkentése	290
	Az átlátható és szolgáltató szemléletű közszolgálat megteremtés	
	Az ESZA, ERFA, KA finanszírozású operatív programok végrehajtásához kapcsolódó technikai segítségnyújtás	
Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program (RSZTOP)		34
Magyar Horgászati Operatív Program (MAHOP)		16
Vidékfejlesztési Program (VP)		
	Mezőgazdasági üzemfejlesztés és innovatív gazd. technológiák	1 297
	Élelmiszerlánc fejlesztés	
	Ökoszisztémák helyreállítása, megőrzése és javítása	
	Erőforrás-hatékonyság előmozdítása	
	A társadalmi befogadás előmozdítása, a szegénység csökkentése és a gazdasági fejlődés támogatása a vidéki térségekben	
Összesen		8 923

Forrás: ITM Monitoring és Értékelési Főosztály Heti gyorsjelentés 2018. november 23.

Megjegyzés: mivel a támogatási keretek euróban vannak meghatározva, a forint árfolyamváltozása jelentős mértékben befolyásolhatja a forintban kifejezett összegeket.

Prioritások részletesen

EFOP

- I. *Együttműködő társadalom:* a munkaerőpiacról tartósan kiszorult személyek munkaerőpiacra való visszalépésének ösztönzése, a leszakadás megelőzése.
Összes finanszírozás: 1.020.014.923 euró (ebből EU rész: 867.012.684 euró)
- II. *Infrastrukturális beruházások a társadalmi együttműködés erősítése érdekében:* A nélkülözésben élő gyermekek helyzetének javítása, különösen az egészségügy területén.
Összes finanszírozás: 572.489.286 euró (ebből EU rész: 486.615.891 euró)
- III. *Gyarapodó tudástőke:* a köznevelés hatékonyságának javítása, a felsőoktatáshoz való hozzáférés javítása, K+F+I ösztönzése az egyetemen.
Összes finanszírozás: 949.149.330 euró (ebből EU rész: 806.776.930 euró)
- IV. *Infrastrukturális beruházások a gyarapodó tudástőke érdekében:* a minőségi közneveléshez és felsőoktatáshoz való hozzáférés infrastrukturális feltételeinek megteremtése.
Összes finanszírozás: 492.000.713 euró (ebből EU rész: 418.200.606 euró)
- V. *Pénzügyi eszközök alkalmazása a társadalmi együttműködés erősítése érdekében, valamint társadalmi innováció és transznacionális együttműködések:* a társadalmi felzárkózás támogatása pénzügyi eszközökkel.
Összes finanszírozás: 35.981.989 euró (ebből EU rész: 34.182.889)

GINOP

- VI. *Kis- és középvállalkozások versenyképességének javítása:* helyi és regionális mentorszervezetek kialakítása, növekedési potenciállal rendelkező KKV-k innovációs támogatása, vállalkozások együttműködésének elősegítése,
Összes finanszírozás: 1.581.970.695 euró (ebből EU rész: 1.344.675.091 euró)
- I. *Kutatás, technológiai fejlesztés és innováció:* tudás- és technológia intenzív vállalatok K+I támogatása, K+F+I hálózatok létrehozása, kutatóhelyek támogatása
Összes finanszírozás: 1.687.617.126 euró (ebből EU rész: 1.434.474.557 euró)
- II. *Infokommunikációs fejlesztések:* IT vállalatok külpiaci jelenlétének növelése, vállalatok IKT ellátottságának növelése, lakosság IKT hozzáféréseinek javítása, sávszélesség növelése,
Összes finanszírozás: 454.794.075 euró (ebből EU rész: 386.574.964 euró)
- III. *Energia:* energiahatékonyság javítása a vállalatok körében
Összes finanszírozás: 225.555.211 euró (ebből EU rész: 191.721.929 euró)
- IV. *Foglalkoztatás:* alacsony iskolai végzettségű álláskereső munkaeerőpiaci integrációja, társadalmi célú vállalkozások fejlesztése, nem-állami munkaeerőpiaci-programok támogatása, fiatal munkanélküliség mérséklése, gyakornoki programok támogatása, munkaeerőpiaci rugalmasság fejlesztése, munkahelyi körülmények javítása.
Összes finanszírozás: 1.712.604.572 euró (ebből EU rész: 1.463.178.690 euró)
- V. *Versenyképes munkaerő:* munkaeerőpiaci hozzáférés javítása, kompetencia alapú képzések.
Összes finanszírozás: 437.236.313 euró (ebből EU rész: 371.650.866 euró)
- VI. *Turizmus:* belföldi és külföldi turizmus ösztönzése.
Összes finanszírozás: 360.532.093 euró (ebből EU rész: 306.452.279 euró)

- VII. *Pénzügyi eszközök*: KKV-k külső finanszírozáshoz való hozzáféréseinek elősegítése K+F+I, szélessávú fejlesztés, digitális gazdaság, energia területén, épületek energetikai korszerűsítése, foglalkoztatásösztönző beruházások
Összes finanszírozás: 2.352.885.425 euró (ebből EU rész: 2.235.241.154 euró)

IKOP

- I. *Nemzetközi (TEN-T) közúti elérhetőség javítása*: Az országhatárok elérésnek javítása a magyarországi TEN-T úthálózaton, amelynek keretén belül határállomások létesülnek a gyorsforgalmi úthálózatokon, ami hozzájárul a tranzitfolyosók jobb kihasználtságához.
Összes finanszírozás: 1.015.438.119 euró (ebből EU rész: 863.122.401 euró)
- II. *Nemzetközi (TEN-T) vasúti és vízi úti elérhetőség javítása*: A hazai TEN-T vasútvonalakon az utazási idő csökkentése, valamint a dunai hajózás biztonságának javítása. Ehhez szükséges vasúti pályarendszer infrastrukturális fejlesztése és a gyorsabb pályasebességhez szükséges biztonsági rendszer kiépítése, energiaellátás korszerűsítése stb.
Összes finanszírozás: 1.481.217.836 euró (ebből EU rész: 1.259.035.159 euró)
- III. *Fenntartható városi közlekedés fejlesztése, elővárosi vasúti elérhetőség javítása*: környezetbarát (többek között alacsony zajkibocsátású) és alacsony szén-dioxid kibocsátású közlekedési rendszerek, többek között belvízi és tengeri hajózási útvonalak, kikötők, multimodális összeköttetések és repülőtéri infrastruktúrák fejlesztése és korszerűsítése, a fenntartható regionális és helyi mobilitás előmozdítása érdekében.
Összes finanszírozás: 1.066.090.364 euró (ebből EU rész: 906.176.808 euró)
- IV. *A TEN-T hálózat közúti elérhetőségének javítása*: a regionális mobilitás fokozása a másodrangú és harmadrangú csomópontok TEN-T infrastruktúrához – többek között a multimodális csomópontokhoz – történő kapcsolásával.
Összes finanszírozás: 357.028.069 euró (ebből EU rész: 303.473.857 euró)

KEHOP

- I. *A klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás*: A klímaváltozáshoz való alkalmazkodást, valamint a természeti katasztrófák megelőzését szolgáló adat- és tudásbázis megteremtése különösen Magyarország vízkészletével kapcsolatosan. Árvízvédelem hatékonyságának javítása, védművek kiépítése, az árvízi veszélyeztetettség csökkentése.
Összes finanszírozás: 1.044.936.936 euró (ebből EU rész: 888.196.395 euró)
- II. *Települési vízellátás, szennyvíz-elvezetés és -tisztítás, szennyvízkezelés fejlesztése*: Ivóvízminőség javítása uniós és hazai határértékek teljesítése céljából, a szennyvizek okozta környezetterhelések csökkentése.
Összes finanszírozás: 1.243.885.044 euró (ebből EU rész: 1.057.302.287 euró)
- III. *Hulladékgazdálkodással és kármentesítéssel kapcsolatos fejlesztések*: Elkülönített hulladékgyűjtés fejlesztése, települési hulladékkezelő létesítmények hálózatának rendszerszerű fejlesztése
Összes finanszírozás: 400.203.648 euró (ebből EU rész: 340.173.100 euró)
- IV. *Természetvédelmi és élővilág-védelmi fejlesztések*: A zöld infrastruktúra fejlesztése, illetve a leromlott ökoszisztémák helyreállítása a védett, illetve közösségi jelentőségű

természeti értékek és területek természetvédelmi helyzetének és állapotának javítása érdekében.

Összes finanszírozás: 100.986.553 euró (ebből EU rész: 85.836.949 euró)

- V. *Energiahatékonyság növelése, megújuló energiaforrások alkalmazása:* A megújuló energiaforrások felhasználásának növelése, az ország szén-dioxid kibocsátásának mérséklése, az energiafüggőség csökkentése.

Összes finanszírozás: 994.820.180 euró (ebből EU rész: 845.597.152 euró)

KÖFOP

- I. *A közigazgatás hatékonyságának növelése:* a szervezeti hatékonyság fejlesztése a központi és területi közigazgatásban, az egyablakos ügyintézés elérhetőségének bővítése, az ügyintézési folyamatok adminisztratív terheinek csökkentése, a közigazgatási humán erőforrás felkészültségének fejlesztése, a Közigazgatási Kompetencia Központ kialakítása, közigazgatási tudásmenedzsment rendszer kialakítása, a közszolgálati életpályák képzési követelményeinek biztosítása, az elektronikus ügyintézés lehetőségének bővítése, közigazgatási folyamatok elektronizálása, az e-közbeszerzési megoldás széleskörű bevezetése, az átláthatóság növelése, kapacitásfejlesztés a korrupciós esetek nagyobb arányú felderítése érdekében.

Összes finanszírozás: 588.215.149 euró (ebből EU rész: 499.924.055 euró)

- II. *A helyi közszolgáltatások optimalizálása:* a helyi közszolgáltatások információs bázisának fejlesztése, az Integrált Közszolgáltatási Információs Rendszer bevezetése, közszolgáltatási szakemberek kompetenciafejlesztése, közszolgáltatások szervezési paradigmáit megújító kutatások végrehajtása, helyi közszolgáltatások helyi léptékű optimalizációja, helyi közszolgáltatás optimalizációs projektek végrehajtása,

Összes finanszírozás: 119.309.002 euró (ebből EU rész: 101.400.721 euró)

- III. *A Partnerségi Megállapodás keretében tervezett operatív programok végrehajtásához kapcsolódó technikai segítségnyújtás:* Monitoring Bizottságok működtetése, társadalom tájékoztatása, szabályosság biztosítása, Audit Hatóság működtetése, az irányítási és ellenőrzési rendszer működtetéséhez szükséges feltételek biztosítása, a programok eredményességének, hatékonyságának értékelése, a hatékony végrehajtás informatikai támogatása, a pályázók és kedvezményezettek kapacitásainak támogatása, az eredményes és hatékony végrehajtáshoz szükséges tudástőke biztosítása.

Összes finanszírozás: 227.613.989 euró (ebből EU rész: 193.449.129 euró)

TOP

- I. *Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére:* a vállalkozások munkahelyteremtő képességének ösztönzése, a helyi gazdaság működését segítő helyi-térségi feltételek biztosításával; a turizmus területi adottságaiban rejlő endogén potenciál kibontakoztatása a foglalkoztatás elősegítése érdekében, a munkahelyek elérhetőségének javítása; a munkavállalók mobilitásának segítése a közlekedési feltételek fejlesztésével, kisgyermekesek munkaerőpiacra történő visszatérése a gyermekellátási szolgáltatások fejlesztése által.

Összes finanszírozás: 962.433.080 euró (ebből EU rész: 818.068.118 euró)

- II. *Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés:* vállalkozói tevékenységek ösztönzése és a népesség megtartása településfejlesztési beavatkozásokkal.

Összes finanszírozás: 476.572.323 euró (ebből EU rész: 405.086.474 euró)

- III. *Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken:* fenntartható közösségi mobilitás elősegítése, a települési önkormányzatok energiahatékonyságának javítása és a megújuló energiaforrások részarányának növelése.

Összes finanszírozás: 648.132.024 euró (ebből EU rész: 550.912.221 euró)

- IV. *A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése:* önkormányzati közszolgáltatások hozzáférhetőségének és minőségének fejlesztése, a leromlott városi területeken élő alacsony státuszú lakosság életkörülményeinek javítása

Összes finanszírozás: 199.191.040 euró (ebből EU rész: 169.312.384 euró)

- V. *Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés:* a foglalkoztathatóság javítása és a helyben, a helyi és térségi gazdasági szereplők által foglalkoztatottak számának növelése; a leromlott városi területeken élő alacsony státuszú lakosság életkörülményeinek javítása.

Összes finanszírozás: 289.234.071 euró (ebből EU rész: 245.848.961 euró)

- VI. *Fenntartható városfejlesztés a megyei jogú városokban:* megyei jogú városok gazdasági környezetének fejlesztése a foglalkoztatás növelése érdekében, kisgyermekesek munkaerőpiacra történő visszatérése a gyermekellátási szolgáltatások által, vállalkozói tevékenységek ösztönzése és a népesség megtartása városfejlesztési beavatkozásokkal, fenntartható közösségi mobilitás elősegítése, a megyei jogú város önkormányzatai energiahatékonyságának javítása és a megújuló energiaforrások részarányának növelése, önkormányzati közszolgáltatások hozzáférhetőségének és minőségének fejlesztése.

Összes finanszírozás: 1.248.120.447 euró (ebből EU rész: 1.060.902.380 euró)

- VII. *Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztések (CLLD):* a városi lakosság közösségi aktivitásának növelése a helyi közösségszervezés és kulturális kínálatbővítés segítségével.

Összes finanszírozás: 147.192.067 euró (ebből EU rész: 139.832.463 euró)

VEKOP

- I. *Vállalkozások versenyképességének javítása:* versenyképes vállalkozói tudás elterjesztése; vállalkozások növekedési potenciáljának erősödése Pest megyében; vállalkozások külpiazi jelenlétének és az ezt támogató együttműködésekben való részvételének erősödése.

Összes finanszírozás: 76.391.002 euró (ebből EU rész: 38.195.501 euró)

- II. *Kutatás, fejlesztés és technológiai innováció:* vállalati K+I aktivitás növelése; stratégiai K+I hálózatok számának növelése a K+F tevékenységet folytató vállalatok, valamint a közfinanszírozású és nonprofit kutatóhelyek között; a K+I kapacitások megerősítésével növekvő H2020 részvétel a közfinanszírozású és nonprofit kutatóhelyek, valamint a vállalkozások körében.

Összes finanszírozás: 189.225.312 euró (ebből EU rész: 94.612.656 euró)

- III. *Infokommunikációs fejlesztések:* az IKT szektor nemzetközi versenyképességének növelése (a hazai IT vállalatok exportértékesítének növelése); nagy sávszélességű kapcsolat biztosítása az ellátatlan állami intézményeknél.
Összes finanszírozás: 20.332.090 euró (ebből EU rész: 10.166.045 euró)
- IV. *Turisztikai és természetvédelmi fejlesztések:* turisztikai költség növelése; EU Biológiai Sokféleség Stratégia hazai megvalósításának megalapozása.
Összes finanszírozás: 33.886.818 euró (ebből EU rész: 16.943.409 euró)
- V. *Az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása:* az energiahatékonyság és a megújuló energiaforrások alkalmazásának növelése a vállalkozói szektorban; lakóépületek energetikai korszerűsítése; fenntartható multimodális mobilitás elősegítése.
Összes finanszírozás: 108.689.428 euró (ebből EU rész: 54.349.214 euró)
- VI. *Települési környezet- és közszolgáltatás-fejlesztés:* kisgyermeket nevelő szülők munkavállalásának támogatása; a leromlott településrészekben élő alacsony státuszú lakosság életkörülményeinek javítása, társadalmi és fizikai rehabilitációja; minőségi közszolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása egészségügyi, szociális és társadalmi felzárkózási területen.
Összes finanszírozás: 87.125.842 euró (ebből EU rész: 43.562.921 euró)
- VII. *Társadalmi hozzáférést bővítő és humán erőforrás fejlesztést támogató programok:* társadalmi együttműködés erősítése; magasabb színvonalú humán közszolgáltatások nyújtása; a köznevelés esélyteremtő szerepének javítása és hátránykompenzációs képességének erősítése; a felsőfokúnak megfelelő szintű oktatás hozzáférhetőségének javítása; az egész életen át tartó tanulásban való részvétel növelése.
Összes finanszírozás: 122.485.336 euró (ebből EU rész: 61.242.668 euró)
- VIII. *Foglalkoztathatóságot szolgáló programok:* az álláskereső – különösen az alacsony iskolai végzettségűek – növekvő körének munkaerő-piaci integrációja; a sem foglalkoztatásban, sem oktatásban vagy képzésben nem résztvevő (ún. NEET) fiatalok Ifjúsági Garanciához való hozzáférése; a munkaerő-piaci szereplők munkaszervezési módszerek és munka minősége terén történő aktivitásának és tudatosságának növekedése; a munkavállalási korú lakosság kompetenciáinak javítása formális képzések keretében.
Összes finanszírozás: 122.200.038 euró (ebből EU rész: 61.100.019 euró)
- IX. *Közigazgatási és közszolgáltatási fejlesztések:* a közigazgatási szervezetek hatékonyságának fejlesztése; a közigazgatási humán erőforrás felkészültségének fejlesztése; az elektronikus ügyintézés lehetőségének bővítése; a helyi közszolgáltatások információs bázisának fejlesztése.
Összes finanszírozás: 167.062.012 euró (ebből EU rész: 83.551.006 euró)